

FRITT PALESTINA

MEDLEMSBLADET TIL
PALESTINAKOMITEEN I NORGE

FRITT PALESTINA NR 2 2016

- 02 INNHold
- 03 LEDER
- 04 AKTUELT
- 08 BOIKOTT-SEIER
- 10 EN TAPT DAL I BETLEHEM
- 14 REISEREPORTASJE
- 18 PARKOUR I RUINER
- 20 STRIKK PALESTINAVOTTER!
- 24 PÅ JAKT ETTER HÅP
- 28 USA OG ISRAEL
- 32 HANAN ASHRAWI
- 34 LOKALLAGSSPALTEN
- 38 EN BÅT LASTET MED HÅP
- 40 GAZA REISER SEG FRA ASKEN
- 44 FADDERORDNINGEN
- 48 KONTAKT
- 50 IKKE BIDRA TIL ISRAELS OLJETYVERI

FRITT PALESTINA

er medlemsbladet til Palestina-komiteen i Norge. Bladet sendes også til alle bidragsytere til innsamlingen Palestinasolidaritet og Palestinakomiteens fadderordning. Meningsinnholdet i artiklene er den enkelte forfatters ansvar og representerer ikke nødvendigvis Palestinakomiteen i Norges syn.

Stoff sendes til:

medlemsblad@palestinakomiteen.no

Redaksjon:

Kathrine Jensen, ansv. redaktør
Line Snekvik, redaksjonssjef
Åsmund Mjåland, Jorunn Aanensen
Kalvik, Marie Borgen, Jonas S. Iversen,
Magnus Christoffersen

Forsidebilde:

Birte Bødtker

Layout:

Maria Romstad/redaksjonen

Trykk:

Oslo Kongressenter/Servicesenteret

Redaksjonen for dette nummeret ble avsluttet 14.12.2016

Palestinakomiteen i Norge:

Frivillighetshuset,
Kolstadgata 1, 0652 Oslo
Telefon: 95 96 98 74
www.palestinakomiteen.no
www.boikottisrael.no
Organisasjonsnummer:
984.688.172

KONTINGENTSATSER:

VANLIG MEDLEM: kr 500
REDUSERT KONTINGENT: kr 250
(studenter, pensjonister og arbeidsløse)

UNGDOMSKONTINGENT: kr 100
(ungdom født 1996 og seinere)

FAMILIEKONTINGENT: kr 500+200
(Kr 500 hovedmedlem + kr 200 pr ekstra medlem)

KONTONUMMER:

Hovedkonto:
0530 28 03112
Palestinasolidaritet:
0532 55 41263
Medlemskontingent:
0539 32 08831

ALLTID SOLIDARITET

*Angrep på BDS-bevegelsen
henger sammen med kraften som
ligger i bevegelsen.*

KATHRINE JENSEN
Leder

Israels krig mot palestinerne har pågått i snart 70 år og vi er godt kjent med mur, veisperringer og blokade. Vi kjenner til riving av hus, utenomrettslige henrettelser og fengsling av barn. Vi vet at virkeligheten på bakken er preget av daglig trakassering, fornedring og undertrykking.

Vi vet også at vår solidaritet er viktig for palestinerne. Vi vet at de vil at vi skal besøke dem, se hvordan de lever og dele hverdag med dem. Det innebærer å være vitne til tåregassangrep og time-lange køer ved sjekkpunktene, men også å sparke ball med ungene i nabolaget og drikke søt te fordi palestinerne forsøker å leve normale liv under en stadig mer normalisert okkupasjon.

DEMONISERING AV SOLIDARITET

Israels krigføring mot palestinerne foregår først og fremst på bakken i Palestina, men vi ser også en intensivering i angrepene på de som tar til orde for at palestinerne har krav på menneskerettigheter. Israelske styresmakter har hatt møter med Facebook for å få på plass begrensninger på ytringer fra palestinske journalister. I Frankrike har Palestina-aktivister blitt dømt for rasehat fordi kritikk av Israel forsøkes omdefinert til hat mot jøder. I Irland har en bank stengt bankkontoene til Ireland Palestine Solidarity Campaign (IPSC) fordi banken mener solidaritetsorganisasjonen ikke lenger tilfredsstillt bankens krav til risiko. Med dette antyder banken at IPSC finansierer terror. Slike grep er først og fremst med på å demonisere og delegitimere solidaritetsbevegelsen. Dernest kan det bidra til å ta vårt fokus bort fra kampen for palestinerne rettigheter. Kriminalisering og anklager om antisemittisme er desperate forsøk

på å la ordskiftet foregå på Israels premisser. Ved å ta bort oppmerksomheten fra tyveri av land, vann og andre naturressurser kan Israel uførtredent fortsette den etniske rensinga.

Angrep på BDS-bevegelsen henger tett sammen med den kraften som ligger i bevegelsen og de seirene denne har innkassert. Her hjemme har den kulturelle og akademiske boikotten fått mer plass. Aktivister har protestert både mot landskamp i fotball på Høddvollen og et israelsk dansekompani opptreden på Bærum Kulturhus. Når Israel sender kulturaktører ut i verden er det for å fortelle oss noe om Israel. Kultur blir sminken på okkupasjonens ansikt og glasuren over apartheid. Israel vil at vi skal tenke på grasiøse og atletiske kroppor, ikke på soldater som stormer inn i et palestinsk hjem midt på natta og kjører bort med en 12-åring som kjenner tisset sildre ned pyjamasbuksa.

Også akademisk samarbeid med Israel har vært heftig diskutert, og vi gleder oss over at Studenter-samfundet i Trondheim og Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo har gjort vedtak som krever forskningsetisk ansvarlighet og motsetter seg samarbeid mellom Norge og Israel innen olje og gass.

I Trondheim og Tromsø har de nylig gjort vedtak om å ikke bidra til folkerettsbrudd ved å si nei til varer fra okkuperte områder, og vi vet at andre kommuner overveier mulighetene for å følge dette opp.

I året som kommer skal vi fortsette å jobbe for det virkemiddelet vi mener er mest effektivt for å presse Israel til å akseptere palestinerne rettigheter, og vi skal jobbe for at palestinerne narrativ og premisser får større plass når vi diskuterer Israels kolonisering og følgene av dette.

FRI SOM FUGLEN

Kunstprosjektet «Threads Art Project» er et forsøk på å skape hverdag i en virkelighet preget av kriger og blokade.

TEKST: ELEKTRONISK SOLIDARITET MED GAZASTRIPEN V/MEE BOLANN

Høsten 2013 startet det norsk-palestinske ekteparet Marie Skeie og Motaz al Habbash kunstprosjektet «Threads Art Project» på Gazastripen. Gjennom prosjektet inviterer de folk til å brodere en fugl med en beskjed til omverdenen. Bakgrunnen for prosjektet er et ønske om å belyse situasjonen til menneskene som er fanget av blokaden i Gaza. Broderiet blir en symbolsk handling som skaper rom for dialog mellom mennesker fra ulike land.

– I alle kunstprosjektene våre jobber vi sammen med andre mennesker, og disse menneskene og deres arbeid blir en del av kunsten. Vi har begge vært opptatt av ønsket om å hjelpe andre, men det er ikke alltid det er mulig å gi hjelpen som trengs. Da kan vi gjennom kunst gi et kreativt rom for dialog og forståelse. Kunstprosjektet startet opp på Gazastripen, men har siden inkludert deltakere fra Norge, India og Indonesia, forklarer Marie Skeie.

«Threads Art Project» er et forsøk på å skape hverdag i en virkelighet preget av krig og blokade. Kunstverkstedene på Gazastripen var en del av nærmiljøet, og alle som ønsket å være med var velkommen. Mer enn 300 barn og voksne deltok.

– For meg er det viktig å lage et rom for tanker som handler om noe annet enn krig og vansker. Kunst kan ha en evne til å overskride grenser, identitet og kommunikasjon; forklarer Marie og påpeker at kunst i all sin enkelthet handler om å være sammen med andre mennesker.

Har du lyst til å delta i prosjektet og brodere din egen brevdue? Gå inn på www.cargocollective.com/threadartproject for mer informasjon!

VI ER PÅ
INSTAGRAM!

@palestinakomiteeninorge

ELEKTRONISK SOLIDARITET MED GAZASTRIPEN

TEKST: ÅSMUND MJÅLAND

Palestinakomiteen har lenge ønsket å sende norske solidaritetsarbeidere til Gazastripen. Dessverre har blokaden sammen med de stengte grensene gjort dette umulig.

Elektronisk solidaritet er en alternativ form for solidaritet, der målet er legge til rette for informasjon og kommunikasjon fra Gazastripen. Gjennom oppdateringer i medlemsbladet, på nettsidene våre og i andre aktuelle medier vil vi bidra til å bryte blokaden. Vi vil etablere fellesskap og kommunikasjonslinjer mellom palestinere og nordmenn og gi plass til noen av de mange palestinske stemmene og representantene for den aktive motstanden mot Israels okkupasjon og blokade.

Vi ønsker flere frivillige til å delta og sette sitt særpreg på prosjektet. Kan du for eksempel bidra med artikler eller intervjuer? Har du andre ideer til prosjektet? Send en e-post til elsol@palestinakomiteen.no

«LYSVERKET» SLUTTER SEG TIL KAMPANJEN APARTHEIDFRIE SONER

TEKST: LINE SNEKVIK

APARTHEIDFRI SONE

Bergensrestauranten Lysverket har erklært seg som Norges første apartheidfrie sone.

Spisestedet slutter seg dermed til Palestiakomiteens kampanje «Apartheidfrie soner». En apartheidfri sone er et sted som er fritt for israelske varer og tjenester helt til Israel retter seg etter folkeretten og slutter å okkupere, undertrykke og diskriminere palestinerne. Sonen kan være alt fra en butikk, en restaurant, en institusjon, en organisasjon, en bydel eller en kommune.

Leder av Palestinakomiteen i Bergen, Morten Heszlein-Lossius, gleder seg over Lysverkets solidariske handling. Han håper at andre vil la seg inspirere av den populære restauranten og følge i samme fotspor:

– Vi har satt oss som mål å få 50 apartheidfrie soner innen utgangen av februar, så her trenger vi hjelp, sier Heszlein-Lossius.

Dersom du bor i Bergen og din arbeidsplass eller organisasjon ønsker å bli en apartheidfri sone, er det bare å ta kontakt på bergen@palestinakomiteen.no. Oppfordringen går selvfølgelig også ut til deg som bor andre steder i landet: Ta kontakt med ditt lokallag i Palestinakomiteen hvis du vil være med å etablere apartheidfrie soner på ditt hjemsted! Du kan også sende en e-post til sekretariat@palestinakomiteen.no, så hjelper vi deg på vei.

Et internasjonalt press fungerte mot apartheidregimet i Sør-Afrika. Det vil også fungere mot Israel!

VISSTE DU AT...

Hewlett Packard (HP) forsyner Israel med et skreddersydd system som benyttes i kontrollpostene på Vestbredden? Kontrollpostene er også flere steder en integrert del av den ulovlige muren som Israel har bygd på Vestbredden. I 2009 vant HP kontrakten for leveranse av alt datautstyr til den israelske hæren.

For flere grunner til å boikotte HP, se boikottisrael.no

OSLO VISTE SOLIDARITET MED DET PALESTINSKE FOLKET

Tradisjonen tro arrangerte Palestinakomiteen i Oslo fakkemarkering på FNs internasjonale dag til støtte for det palestinske folket. Appellanter var Mari Eifring, partisekretær i Rødt, Stine Renate Håheim, stortingsrepresentant for Arbeiderpartiet, Eilert Rostrup, prest og leder for Karibu-stiftelsen og Johnny Håvik fra Industri Energi. Mange osloborgere fant veien til Stortinget 29. november for å delta i markeringen som hadde følgende paroler:

- Nei til olje- og gassarbeid med Israel
- Nei til ulovlige bosetninger
- Opphev okkupasjonen

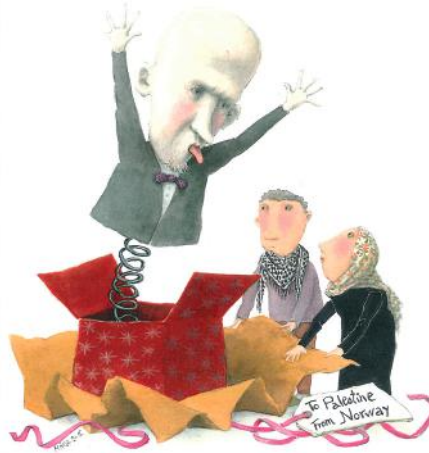

TAKK!

Medlemsbladet til Palestinakomiteen har kommet ut fire ganger i året siden 1990. I alle disse årene, bortsett fra et par, har Rolv Rynning Hanssen vært bladets uunnværlige altnuligmann. Han har vært redaktør, redaksjonsmedlem og ansvarlig for bladbudnad. I tillegg har han hatt mye av ansvaret for distribusjonen.

Når vi nå velger å legge mer vekt på digital kommunikasjon og går over til to utgaver i året, vil vi takke Rolv Rynning Hanssen for den uvurderlige innsatsen han har lagt ned for Palestinakomiteen.

Vi retter også en stor takk til Sverre Johnsrud, som var redaktør for blad nummer 3-2010 til 1-2015.

NORSKE STUDENTER SIER NEI TIL ISRAEL-SAMARBEID

Både i Oslo og i Trondheim har studentene gitt klar beskjed: De ønsker ikke et universitetssamarbeid med Israel om olje og gass.

TEKST: JONAS S. IVERSEN

1. desember vedtok Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (UiO) en resolusjon som støtter oppfordringen om at norske universiteter ikke skal samarbeide med israelske universiteter om petroleumsteknologi.

VIL STYRKE OKKUPANTENS POSISJON

Bakgrunnen for resolusjonen handler om at Universitetet i Stavanger (UIS) har inngått et forskningssamarbeid med det israelske universitetet Technion om petroleumskompetanse, og NTNU vurderer et tilsvarende samarbeid. I tillegg har oljeminister Tord Lien vært en ivrig promotør for dette, noe som har inkludert en reise til Israel med representanter fra UIS og NTNU.

Begrunnelsen for hvorfor et slikt samarbeid bør boikottes var blant annet at Israel er en «okkupasjonsmakt som kontrollerer og utnytter palestinsk land og vannressurser i strid med folkeretten, og driver oljeboring på de syriske Golanhøydene. Å hjelpe Israel med petroleumskompetanse vil styrke okkupantens strategiske og økonomiske posisjon på bekostning av

palestinernes rettigheter».

Resolusjonen avslutter med at «selv om denne saken ikke angår UiO direkte viser den at universiteter har behov for strenge etiske retningslinjer for inngåelse av forskningssamarbeid som er for tett knyttet opp til folkerettsbrudd».

«Oljeminister Tord Lien har vært en ivrig promotør for samarbeid med Israel»

Boikottoppfordringen som Studentparlamentet ved UiO viser til er et opprop som blant annet organisasjonene Industri Energi og SAIH har skrevet under, og en rekke professorer fra flere av universitetene i Norge. Studentparlamentet ved UiO viser også til at Studentersamfundet i Trondhjem 5. november i år vedtok en resolusjon som krever at NTNU skal bryte all kommunikasjon med israelske universiteter når det gjelder forskningssamarbeid om olje- og gassutvinning.

BOIKOTT-SEIER I TRONDHEIM

Foto: Synne Dahl

Den 17. november ble det skrevet historie i Trondheim. Nå skal kommunen boikotte israelske varer fra de okkuperte områdene på Vestbredden.

TEKST: LINE SNEKVIK

På vegne av Arbeiderpartiet, Rødt, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne la Julie Indstad Hole (Ap) fram forslag om å avstå fra innkjøp av varer og tjenester produsert på okkupert område.

– Dette er en ulovlig okkupasjon. Det går ikke an å betvile det, og det har også FN sagt i flere resolusjoner. Men på tross av FN-resolusjoner og uttalelser fra den internasjonale domstolen i Haag, forverrer staten Israel stadig sin okkupasjonspolitikk, sa Indstad Hole da hun presenterte forslaget for bystyret.

ET SOLIDARISK VALG

Vedtaket i Trondheim kommune bygger på et innbyggerinitiativ som Fagforbundet i Sør-Trøndelag, Norsk Folkehjelp region Midt-Norge og Palestinakomiteen i Trøndelag har tatt initiativ til. Det vedtatte forslaget fra bystyret er noe annerledes formulert enn det opprinnelige forslaget, men innholdet er det samme.

– Det er kjempebra at Ap sammen med SV, Rødt og MDG har vært med å sikre at dette vedtaket kom igjennom. Vedtaket ivaretar hensikten med det opprinnelige forslaget. Det er et solidarisk valg, sier leder av Palestinakomiteen, Kathrine Jensen.

Bystyret oppfordrer også Stortinget til å vedta en

handelsboikott av varer og tjenester produsert på okkupert område inntil staten Israel innfrir vedtatte FN-resolusjoner. Samtidig oppfordrer bystyret innbyggerne i kommunen til å avstå fra varer og tjenester produsert på okkuperte områder. I tillegg ble det også vedtatt at kommunen ber NTNU foreta en selvstendig etisk vurdering av sitt samarbeid med det israelske universitetet Technion.

Trondheim kommune er den første kommunen som gjør et slikt vedtak. Bydelsutvalgene i Gamle Oslo og Grorud gikk inn for boikott av Israel i 2010, men vedtakene ble anket til bystyret i Oslo kommune og gjort ugyldige. I 2005 vedtok fylkestinget i Sør-Trøndelag med stemmer fra Ap, SV, RV, Sp og en representant fra FrP å boikotte varer fra Israel. Men etter påtrykk fra UD vedtok fylkestinget 17. januar 2006 å utsette iverksettingen av vedtaket.

Nå, mer enn ti år senere, er det altså klart at Trondheim kommune skal avstå fra å handle varer som er produsert på okkupert, palestinsk jord.

NB: Samme dag som dette bladet gikk i trykken, ble det klart at også Tromsø kommune skal boikotte israelske varer og tjenester fra okkuperte områder. Gratulerer til både Trondheim og Tromsø!

- ET RESULTAT AV GODT SAMARBEID

Vedtaket i Trondheim er et resultat av godt samarbeid mellom Fagforbundet, Norsk Folkehjelp og Palestinakomiteen i Trondheim. Redaksjonen i Fritt Palestina tok en prat med lederen i Palestinakomiteen i Trondheim, Daniel Krutå Enge, for å høre hvordan de har jobbet i kulissene for å få igjennom vedtaket.

Hvordan har dere i Palestinakomiteen i Trondheim jobbet med denne saken?

– Vi har hovedsakelig jobbet sammen med Fagforbundet og Norsk Folkehjelp som begge har vært med siden starten. Sammen har vi utformet initiativet slik at det ble mulig å inkludere flest mulig. Samtidig har vi også overlatt til dem å arbeide opp mot AUF. Vi fordelte altså tidlig hvem som jobbet opp mot hvilke organisasjoner og hvordan vi kunne mobilisere flest mulig. Da initiativet ble ferdig utarbeidet delte vi det på internett samtidig som vi begynte å stå på stand for å få folk til å signere. Vi har hatt det med på alle stands fram til vi fikk nok underskrifter til å sende det inn.

Deretter var det en lang kamp å få det behandlet i kommunestyret da rådmannen fra første stund ønsket å avvise det med bakgrunn i at kommunen tidligere har behandlet et forslag om boikott. Det løsnest da Arbeiderpartiet omsider snudde og ønsket å behandle forslaget likevel. Her har vi forstått det slik at spesielt AUF har arbeidet jevnt og trutt med å få Arbeiderpartiet med på laget, og uten deres innsats hadde det nok ikke blitt noe vedtak.

I tillegg har vi gått flere runder med Rødt og SV som blant annet har hjulpet oss mye med å finne ut hvor i det politiske systemet vedtaket har ligget og hva som må til for å få det videre.

Har dere tips til andre lokallag som ønsker å jobbe for å få igjennom lignende vedtak i sine kommuner?

– Det første tipset er at det er viktig å ha med flere organisasjoner som lettere når ut til dem som Palestinakomiteen ikke så lett når ut til. Både Norsk Folkehjelp og Fagforbundet har lokale avdelinger som det kan være veldig lurt å samarbeide med.

For det andre er det viktig at man tar seg god tid til å få samlet inn alle underskriftene. Selv om 400 underskrifter ikke høres så veldig mye ut, tok det oss mange timer på stand å få samlet dem inn. Sett av god tid til dette. Internett er et godt hjelpemiddel for å få spredd en sak, men det er også viktig med godt, gammeldags standarbeid.

For det tredje har det nok hjulpet at vi konsekvent ikke har omtalt vedtaket som et boikottvedtak, men at vi har fokusert på varer fra okkuperte områder, og ikke generell boikott av Israel. Vi oppfordrer kommunen til å avstå fra handel og tjenester som bryter med menneskerettigheter og folkeretten. På denne måten har vedtaket lettere for å få bred tilslutning.

Sist, men ikke minst, er det viktig at man har lokale støttespillere som er villig til å fronte saken innad i politikken. Det er i de færreste kommuner at man har et klart flertall med palestinavenner i kommunestyrene, og det er derfor helt nødvendig å ha med seg store partier som Arbeiderpartiet for å få presset igjennom slike vedtak.

Separasjonsmuren i Beit Jala er delvis bygget på familien Al-Shatleh sitt land. Det israelske militæret rev opp alle trærne deres utenom dette ene som kan skimtes gjennom en port i muren.
FOTO: EAPPI/Robert Wood

EN TAPT DAL I BETLEHEM

I sin forrige artikkel for Fritt Palestina skrev Robert Wood om hvordan lokalbefolkningen i Cremisan-dalen kjempet mot muren som skulle bygges på jorda deres. Nå, ett år senere, er den nesten ferdigstilt.

TEKST OG FOTO: ROBERT WOOD

– *Hvor skal vi få olivenolje fra i år?*

Etter omtrent et tiår med kamp i det israelske rettsvesenet satte israelske militærmyndigheter i gang byggingen av den svært omstridte delen av separasjonsmuren i Cremisan-dalen i august i fjor. Nå, etter litt over ett år, er muren nesten ferdigstilt.

VIKTIG INNTEKTSKILDE FOR PALESTINERNE

Cremisan-dalen er eid av innbyggere i Beit Jala, en palestinsk landsby med en tradisjonelt sterk kristen identitet. Her finnes det to klostre, det ene med en tilhørende barneskole. I tillegg lages også den mest kjente palestinske vinen her. Med sine oliven- og frukttrær er dalen en viktig inntektskilde for de over 60 familiene som eier jorda her. På den nordre åskammen over dalen ligger den ulovlige israelske bosetningen Gilo. Denne markerer den sørlige enden av området av Vestbredden som Israel unilateralt har annektert - det vil si Øst-Jerusalem. På den søndre åskammen ligger den mindre bosetningen Har Gilo

som på sin side markerer den nordligste delen av den omfattende «bosetningsblokken» Gush Etzion. Planlagte utvidelser av Gilo sammen med bygging av muren som avskjærer Beit Jala fra Cremisan-dalen skaper forutsetninger for videre israelsk annektering av Gush Etzion med sine omtrent 20 bosetninger.

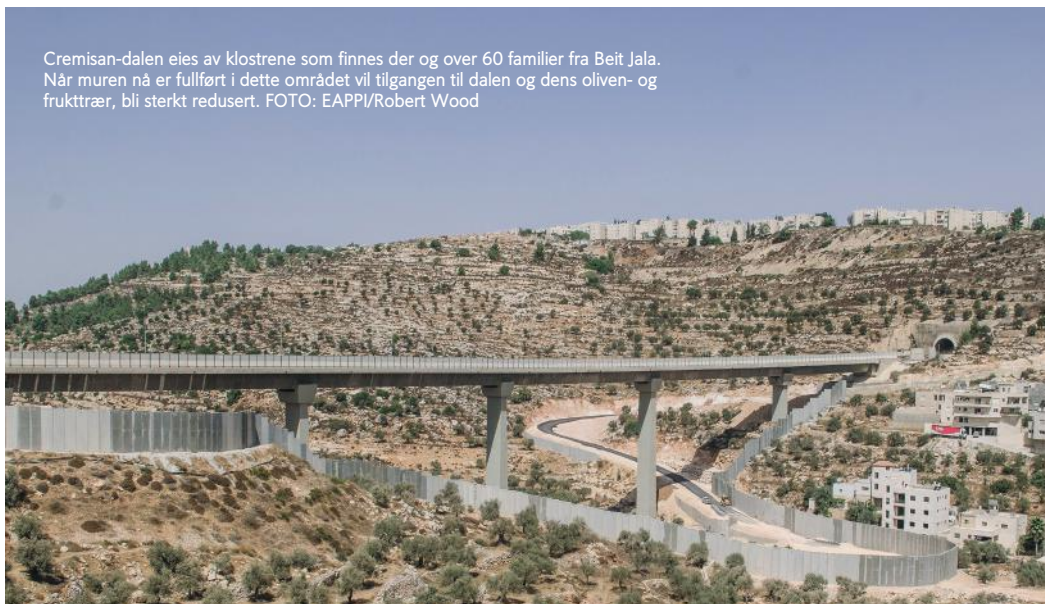
«Alle oliventrærne unntatt ett er revet opp med jorda, forteller Waled med tårer i øynene»

Jeg var selv vitne til oppstarten av byggeprosessen i fjor og til de nesten daglige demonstrasjonene i Cremisan-dalen. Når jeg nå er tilbake er forandringene her nedslående. Stemningen hjemme hos familien Al-Shatleh bærer preg av at de i løpet av flere tiår har mistet stadig mer land til israelske myndigheter - til ulike formål.

– Da de bygget broen over Cremisan-dalen (Road

Cremisan-dalen eies av klostrene som finnes der og over 60 familier fra Beit Jala. Når muren nå er fullført i dette området vil tilgangen til dalen og dens oliven- og frukttrær, bli sterkt redusert. FOTO: EAPPI/Robert Wood

60. red.anm.) hugget de 12 av trærne våre for å få plass til bropilarene. Under den andre intifadaen rev de et hus vi hadde i nærheten av Har Gilo, forteller Waled. Til sammen hadde familien 15 dunam (1,5 hektar) med land i Cremisan-dalen. Nå er alt borte.

– Etter at de nå har bygget muren må de omlag 60 familiene som har land på andre siden søke om tillatelse for å få adgang. For oss er det annerledes. Jorda de har tatt fra oss er området hvor muren har blitt bygget. Alle oliventrærne våre unntatt ett er revet opp med rota, forklarer Waled med tårer i øynene.

**«Det er nok okkupasjon nå.
Vi vil ha fred og rettigheter.
La oss leve i vårt eget land og
ødelegg muren!»**

Da broen ble bygget mistet Al-Shatleh-familien 12 oliventrær. I fjor ble 40 til fjernet for å gi plass til muren. Det ene som står igjen er ifølge Waled og broren Issa i en svært dårlig tilstand som en følge av konstruksjonsarbeidet. Ifølge brødrene var trærne deres her mer enn 1000 år gamle.

– Fra disse trærne fikk vi nok olivenolje for seks familier og vi hadde til og med nok til å selge noe og

få litt ekstra inntekt på den måten, sier Waled.

Plutselig bryter Waleds mor ut i frustrasjon:
– *Hvor skal vi få olivenolje fra i år??*

TAPT HØYTID

Tapet av oliventrærne er ikke bare av økonomisk karakter. Det representerer også tapet av ei høytid. Waled skildrer hvordan familien kunne tilbringe hele dager blant oliventrærne under olivenhøsten, som for mange palestinere er ei stund hvor familier samles rundt et felles prosjekt, spiser mat ute i det fri og der ungene leker i skyggen av trærne.

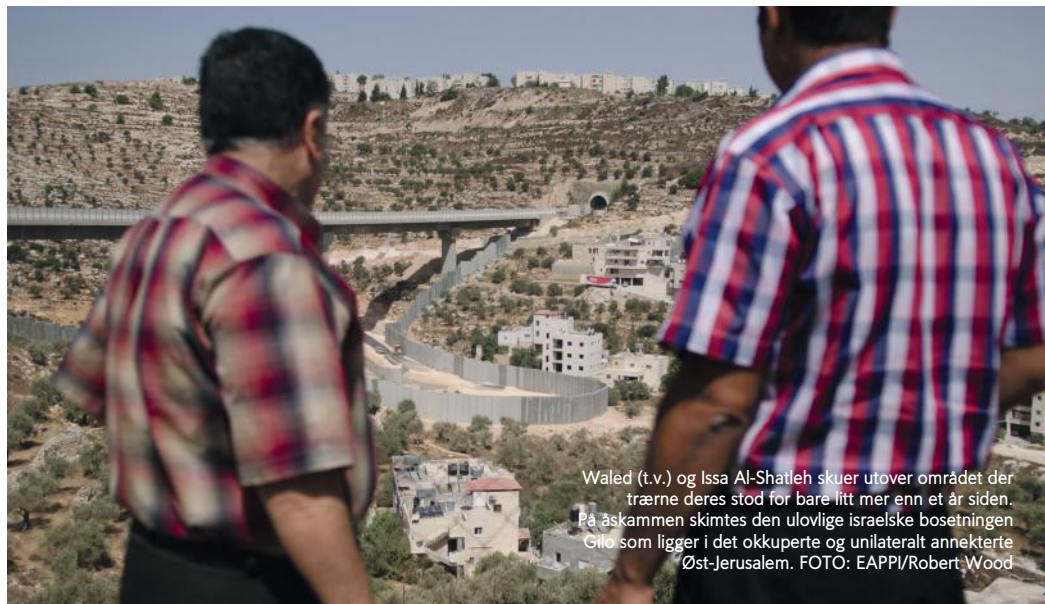
Brødrene uttrykker stor bekymring for framtida og vilkårene for den neste generasjonen.

– Nå har vi bare disse husene i gamlebyen i Beit Jala og vi får ikke lov å bygge mer enn de tre etasjene vi allerede har bygget, forklarer Waled.

Etter at landet de hadde til disposisjon har blitt konfiskert ser han ikke lenger noen muligheter for at barna klarer å finne et sted å bygge seg hus.

– Vi lærte å ha håp fra foreldrene våre. De fortalte oss at det ville bli fred. Håpet er i ferd med å forsvinne og vi kan ikke bringe videre til våre barn det samme håpet. Situasjonen blir bare verre og verre, sier Waled som uttrykker stor skuffelse over Oslo-avtalene som han mener ble signert av folk som ikke kjente situasjo-

Waled (t.v.) og Issa Al-Shatleh skuer utover området der trærne deres stod for bare litt mer enn et år siden. På åskammen skimtes den ulovlige israelske bosetningen Gilo som ligger i det okkuperte og unilateralt annekterte Øst-Jerusalem. FOTO: EAPPI/Robert Wood

nen på bakken eller brydde seg om landet:

– Det er nok okkupasjon nå. Vi vil ha fred og rettigheter. La oss leve i vårt eget land og ødelegg muren!

«ISRAEL ØNSKER Å FORDRIVE OSS»

Som kristen palestiner føler familien seg ekstra utsatt.

– Israel ønsker særlig å fordrive oss fordi uten oss blir det mye enklere å si at konflikten mellom Israel og palestinerne er en religiøs konflikt der Israel står mot islamistisk fundamentalisme, forklarer Waled.

Med familie i både Chile og i USA er ikke migrasjon en utenkelig framtid for familien. Særlig for neste generasjon dersom ikke situasjonen snart endrer seg til det bedre.

Robert Wood er ledsager på oppdrag for Kirkenes Verdensråd, gjennom det økumeniske ledsagerprogrammet i Palestina og Israel (EAPPI). Mellomkirkelig råd for Den norske kirke, Norges Kristne Råd, KFUM-KFUK Global og Kirkens Nødhjelp er ansvarlige organisasjoner for norske bidrag. Gjennom ledsagerprogrammet støtter mennesker fra ulike steder i verden israelere og palestinere som arbeider for en rettferdig fred.

Waled Al-Shatleh er urolig for framtiden. Nå som familiens lands utenfor landsbyen er konfiskert har de yngre generasjonene ikke lenger et sted å bygge. FOTO: EAPPI/Robert Wood

VIL TILBAKE TIL PALESTINA

Vi er privilegerte. Men det gir oss ingen grunn til å ikke bry oss, skriver Åsmund Mjåland i denne personlige reiseskildringen fra Palestina.

TEKST OG FOTO: ÅSMUND MJÅLAND, PALESTINAKOMITEEN I VEST-AGDER

Det var med blanda følelser jeg satte meg på flyet fra Kristiansand en tidlig lørdagsmorgen. Endelig skulle jeg tilbake til Palestina og Israel, sammen med et reisefølge på ti sørlendinger, to dyktige reiseledere fra Palestinakomiteen og syv deltagere fra andre steder i landet. Alle engasjerte og klare for kunnskapspåfyll.

VARIERT PROGRAM

Vi hadde et variert program fra morgen til kveld i løpet av vårt opphold. Vi så bosetningene vokse over nesten hver bakketopp i Betlehem-distriktet. Vi besøkte de smale og sjarmerende gatene i Jerusalems gamleby i kokende sol. Vi tok også en svipptur til Israel og fikk servert Nazareths historie og situasjonen for palestinere innad i Israel av den britiske journalisten Jonathan Cook. Ramallah var også et obligatorisk stoppested for oss, likedan Jordandalen, Jeriko og Hebron.

Både gleden og frustrasjonen var til å ta og føle på idet vi kjørte inn i Betlehem den siste lørdagskvelden i juli. Gleden, fordi jeg var tilbake i landet jeg hadde savnet. Frustrasjonen, fordi køen med biler som sto foran kontrollposten på vei ut av Betlehem var uendelig lang. På toppen av dette sto tungt bevæpnede israelske soldater godt plassert på flere balkonger i området rundt kontrollposten som vi måtte krysse for å komme inn i Betlehem. Det var den velkomsten vi fikk.

GJESTFRIHET OG FRUSTRASJON

Lukten av falafel reiv oss i nesen i det vi trasket over Manger Square. Vi hadde akkurat ankommet Betlehem etter en hel dags reising fra landet oppi nord. Vi

var sultne hele gjengen, både på vår første falafel og på hva de neste dagene ville bringe. Vi hadde knapt rukket å få maten servert før en ung, palestinsk gutt viftet med begge armene et steinkast unna oss. Han ville invitere oss på kaffe der han stod med kaffekanna si. Det var vanskelig å si nei. Her var vi uten tvil velkommen. Det var ikke den følelsen vi hadde fått en time tidligere denne kvelden – da grønnkledd soldater på vår egen alder fulgte vår ankomst til Betlehem. En gjestfri dyd av gutten med kaffekanna, til tross for livet under okkupasjon.

To dager senere trasket jeg og en annen turdeltagere nok en gang over Manger Square. Denne gangen var vi ikke ute etter falafel eller kaffe, men et sted vi kunne sette oss ned og skrive. Tømme hodet for tanker og slappe av, noe som ofte er lurt når vi er på turer som dette. Vi traff to gutter på henholdsvis 20 og 21 år, like gamle som oss, bare ti meter unna plassen hvor vi fikk servert kaffe av den unge gutten 48 timer tidligere. Vi fant fort tonen, og kom i snakk med dem om hvordan det er å leve under konstant okkupasjon. Ingen solskinnshistorie med andre ord. Som en av guttene ga uttrykk for: «Vi kjenner ikke til noen annen tilværelse, vi er født under okkupasjon og vi ser ikke lyst på fremtiden». Det var ord som gjorde inntrykk der og da, men de kom på ingen måte overraskende på oss.

Det er disse historiene som gjør at en har lyst til å engasjere seg, og reise ned gang på gang. Både den enorme gjestfriheten som møter en hver gang, og håpløsheten de fleste føler på. Det er verdt å engasjere seg for.

Deltakere under Palestinakomiteens ungdomstur sommeren 2016. Den palestinske guiden Baha Hilo sitter foran i midten. Artikkelforfatteren står bakerst som nummer tre fra venstre.

FRA VONDT TIL VERRE

Ja – det var godt å være tilbake de fleste stedene. Det gjør også at en kan se kontrastene og utviklingene enkelte steder en har vært før. Bosetningene har vokst, og vokser i et enormt tempo for hvert år som går. Etter å ha deltatt på den ukentlige fredagsdemonstrasjonen i Bil'in satte jeg kursen mot landsbyen Jayyous, litt nord for Ramallah, sammen med noen andre fra reisefølget.

Det var ikke vanskelig å få øye på soldater som patruljerte langs motorveien. En vei som i utgangspunktet er reservert for bosettere. Veier som gjør at bosettere kan komme seg fra Israel til de mange husene på Vestbredden som er bygd på okkupert jord. Her fikk jeg sjokk. De hvite husene var å se nærmest over hver bakketopp og rundt hver sving. Store områder mellom de mange bosetningene var konfiskert, som et ledd i å få bosetningene til å henge sammen på sikt. Enkelte områder kjente jeg ikke igjen fra forrige tur til Vestbredden. Omgivelsene hadde forandret seg siden da, og forandringen kommer nok til å fortsette i samme tempo. Hvis det er noe som kan kalles et følelsesinferno, så er nok det et passende ord i denne sammenhengen.

OKKUPASJONEN UNDER HUDEN

En kort busstur skiller Jerusalem og Betlehem. Vi valgte en litt alternativ måte å komme oss fra den ene byen til den andre. Vel, en alternativ måte for oss, men en ordinær måte for de mange palestinerne som er nødt til å krysse kontrollposter mellom Vestbredden og Israel hver dag. Som privilegerte utlendinger kunne vi like godt ha satt oss på en buss, og nytt turen på et knapt kvarter.

Vi stilte oss opp i kø, som tålmodige nordmenn. Svetten rant, gradestokken bikket 30 grader. Lyden fra metalldetektoren på den andre siden av veggene kom og gikk. Køen minsket, men ble stadig lengre. Synet av uttrykksløse ansikter er brent inn i minnet. For mange av disse er det daglig rutine. For oss holdt det med de to timene vi sto i kø og ventet.

For det ble fort to timer i kontrollposten. Godt ut i den første timen bestemte personalet på kontrollposten seg for å stenge den ene inngangen. De uttrykksløse menneskene som bare noen minutter i forveien hadde stått tålmodig og ventet, så nå både irriterte og oppgitte ut. Med god grunn. Men etter et knapt minutt var det dannet en ny kø foran en annen inngang. Det var på an igjen. Da ble det en time med

Etter fullført demonstrasjon i Bil'in. Alle skal med!

ekstra ventetid på oss, men vi slapp igjennom til slutt. De fleste av oss. Palestineren foran meg i mørk poloskjorte ble sendt tilbake i den siste passkontrollen. Jeg derimot, som hadde mitt røde pass, slapp igjennom uten problemer.

SOLIDARITET FUNKER BEST I PRAKSIS

Nok en gang sitter man igjen med tungt hode og mange tanker. Slik jeg hadde da jeg kom hjem fra Palestina og Israel i fjor.

Dette er på godt og vondt. Etter å ha besøkt området, snakket med folk, sett elendigheten på nært hold og ikke minst fått nye venner, så gjør det noe med hver og en av oss.

Begeistringen den gamle mannen som solgte juice i Hebrons gamleby uttrykte da han så oss, kommer jeg sent til å glemme, et reisefølge på 19 personer fra Norge som valgte å legge sensommeren til Palestina kun for solidaritetens skyld.

Vi er privilegerte. Men det gir oss ingen grunn til å ikke bry oss. Det er kanskje det viktigste vi kan gjøre. Gjennom disse turene skapes det engasjement, og det er verdt å bygge videre på.

Fred! Bonde i Jordandalen.

BLI MED PÅ STUDIETUR!

Er du interessert i å oppleve Palestina, og se med egne øyne hvilke konsekvenser okkupasjonen har for den palestinske befolkningen? Da må du bli på studietur!

Palestinakomiteens studieturer gir innsikt i de mest sentrale spørsmålene som er nødvendig for å forstå den situasjonen som palestinerne lever i.

STUDIETURER I 2017:

4. – 12. mars. Politisk tur til Palestina/Vestbredden.

Pris: kr 15000,- med forbehold.

29. juli – 9. august: Ungdomstur til Palestina/Vestbredden. Pris: kr 10 000,-

14. – 22. oktober: Politisk tur til Palestina/Vestbredden. Pris: kr 15000,- med forbehold.

28. oktober – 5. november: Historiske Palestina/48-området. Pris: kr 17000,- med forbehold.

NB: Flere av Palestinakomiteens lokallag tilbyr stipend til medlemmer som blir med på ungdomsturen. Kontakt ditt lokallag for mer informasjon!

Med forbehold om valutaendringer, inkluderer prisen reise, opphold med frokost og de fleste lunsjer, all transport, norsk og palestinsk guide.

Deltakerne på studieturene tilbys forberedelser før turen og oppfølging etter hjemkomsten, slik at flere vil kunne engasjere seg i solidaritetsarbeidet og formidle videre erfaringer og kunnskap. Turene fylles raskt opp, så vær tidlig ute med påmelding hvis du vil reise! Turene har med reiseleder fra Palestinakomiteen i tillegg til lokal turoperatør og lokale guider.

Norsk turoperatør er Al Quds Reiser A/S som er medlem av Reisegarantifondet.

For mer informasjon og påmelding, kontakt Eldbjørg Holte på e-post eldbjorgholte@gmail.com eller mobil 48212214.

NB: Kan du ikke reise på de aktuelle tidspunktene? Er arbeidsplassen eller foreningen din interessert i å reise til Palestina? Ta kontakt! Palestinakomiteen kan skreddersy et eget opplegg for dere.

STUDIETURER FOR FAGORGANISERTE

Faglig Utvalg i Palestinakomiteen arrangerer turer rettet inn mot ulike deler av fagbevegelsen. Neste faglige tur arrangeres 11. – 19. mars 2017.

For mer informasjon, kontakt Kjersti Nordby fra Faglig Utvalg på e-post kjer-n@online.no eller mobil 99579818.

palestinakomiteen.no/studieturer

PARKOUR I RUINER

TEKST: ÅSMUND MJÅLAND, PALESTINAKOMITEEN I VEST-AGDER

Du kan se dem mellom ruinhaugene på Gazastripen. Unge gutter og menn i leken improvisasjon og fritt fall mellom søppel, rot og det som er igjen av byen. Omgivelsene er langt fra ideelle, men det stopper ikke disse guttene fra å drive med favorittsporten sin.

Mange kjenner parkour som «free-running», en sport som går ut på å komme seg fra A til Å forbi ulike hindringer, på en så spektakulær og akrobatisk måte som mulig.

Parkour har fått fotfeste flere steder i verden, også på Gazastripen. I 2003 ga det britiske mediekonsernet Channel 4 ut filmen «Jump London». Filmen dokumenterer parkour-miljøet i London. Filmen og ideene nådde helt til Gazastripen og inspirerte Abdullah Anshasi og Muhammed Alijkhbeir til å stifte «Gaza Parkour and Free running».

BLANT RUINER

Gruppen deres trener der den finner plass: I gatene, blant ruiner, i store sanddyner og ved gravplasser omkring flyktningleiren Khan Younis. I tillegg trener de ved gamle israelske fabrikker som ble forlatt i 2005 under tilbaketrekkingen av israelske bosettere fra Gazastripen.

– Det er farlig å drive med parkour og «free-running» i ruinene, presiserer Ahmad Mattar som fungerer som talsperson for gruppen.

– Vi gjør det først og fremst fordi vi ikke har egne treningslokaler. Det er også viktig for oss fordi vi vil vise verden hvordan vi lever. Dette er ruinene som er igjen fra krigene Gazastripen har vært igjennom.

Til tross for at verken Israels blokade eller Hamasstyret på Gazastripen legger til rette for at idretts-

sjeler som Ahmad Mattar og vennegjengen hans kan drive med parkour, så er de ikke innstilt på å gi opp sporten som de alle er så glad i. Gruppen har holdt stand og kommet seg igjennom to kriger med Israel siden de startet i 2005.

EN GRUPPE I VEKST

Med over 30 000 følgere på Facebook blir gruppens bilder og videoklipp sett verden rundt. Gruppen har også gjort seg synlige på YouTube med 13 000 abonnenter og flere tusen visninger. Fotografer og journalister fra hele verden har besøkt gjengen i Gaza. NRK hadde et innslag med gruppen i desember 2015 på nyhetene. Sporten deres har blitt løftet frem i både fotoutstillinger og dokumentarer – noe som har gjort at de har skaffet seg et navn utenfor Gaza – ja for ikke å snakke om en egen «fanbase». Parkour på Gazastripen er mer enn sport, det er også en politisk handling.

– Til nå har gruppa vokst til 15 medlemmer, og vi er innstilt på å fortsette å vokse, sier Ahmad.

På sikt har Gaza Parkour og Free Running forventninger om å undervise flere ungdommer på Gazastripen.

– Sporten gjør at vi føler oss frie, til tross for at vi lever under blokade.

SIKTER MOT UTLANDET

Stengte grenser er en av hovedgrunnene til at guttene i Gaza Parkour og Free Running ikke har reist

til konkurranser utenlands. Muligheten til å representere Palestina i internasjonale mesterskap finnes ikke. Verken Egypt eller Israel slipper dem ut av Gazastripen, til tross for at gruppen har mottatt tilbud om å delta i internasjonale konkurranser. Det er en tragedie at gruppen stadig er fanget bak stengte grenser og høye murer; den israelske blokaden kan selv ikke parkour overkomme.

«Parkour på Gazastripen er mer enn sport, det er også en politisk handling»

Dette er dessverre en vanlig hendelse for palestinerne. The Jerusalem Post har tidligere omtalt en lignende hendelse. Den gangen var det parkourgruppa «Three run Gaza» som ikke fikk reise til internasjonale mesterskap i Algerie, Spania, Libya og Qatar. Den palestinske landslagsspilleren Mahmoud Sarsak opplevde ikke bare å bli nektet utreise og deltakelse i sport. Han ble også anholdt på grenseovergangen i Israel hvor han satt i israelsk fengsel i tre år uten lov og dom.

I likhet med Gazas befolkning – idrettsutøver eller ikke – forblir resten av verden bare en fjern drøm til okkupasjonen opphører og blokaden heves.

STRIKKEOPPSKRIFT 1

KEFFYEH-VOTTER

Garn

Rauma Finullsgarn (2-trådsstrikkegarn), evt. annet garn til pinne nr. 2,5 og 3.

Farge

Bunnfarge: Hvit

Mønsterfarge: Velg mellom grønn, rød eller svart.

Herrestørrelse: Strikk hele votten på pinne nr. 3

Damestørrelse: Strikk hele votten på pinne nr. 2,5

Mansjett

Legg opp 60 masker med hvitt

Strikk en omgang tveband med hvitt og mønsterfarge

En omgang rettstrikk i hvitt

Strikk en omgang tveband med hvitt og mønsterfarge

En omgang rettstrikk i hvitt

Strikk en omgang tveband med hvitt og mønsterfarge

Alternativ mansjett

Legg opp 60 masker med hvitt

Strikk en omgang vrang med mønsterfarge

En omgang rettstrikk i hvitt

Strikk en omgang vrang med mønsterfarge

En omgang rettstrikk i hvitt

Strikk en omgang vrang i mønsterfarge

Fortsett videre etter diagram 1 på neste side

HOLD VARMEN MED PALESTINAVOTTER!

Med disse vottene blir det enkelt å vise solidaritet i vinter.

Det er mange måter å være solidarisk med det palestinske folk på, og vi i Palestinakomiteen har latt oss inspirere av medisinstudenten Ida Ylvisaker fra Tromsø. Hun er opptatt av solidaritetsarbeid, internasjonal helse og håndarbeid. Spesielt strikking.

«Det er jo mange andre måter å drive solidaritetsarbeid på. Jeg liker best å strikke votter. Om andre, som er gode på sokker, luer, pulsvanter, knestrømper og annet, vil la seg inspirere til å lage slike mønstre

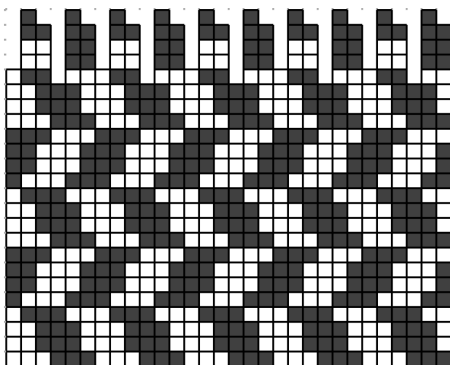
basert på de jeg har laget, ville det vært kjempestas! Også er det et fint alternativ til å gå i demonstrasjoner og tog som ofte er de to tingene folk gjør for å vise støtte og solidaritet.»

Vi takker Ida for anledningen å gi våre medlemmer disse flotte oppskriftene, og håper at mange tar strikkepinnene fatt og lager flotte votter til solidariske hender over hele landet!

Tommel

Høyre tommel er markert i blått, venstre i rødt.

Plukk opp 12 masker over og under tommeltråden og fjern den forsiktig. Plukk i tillegg opp 3 masker i hver side slik at totalt masketall blir 30, fordel maskene på pinnene.

Følg tommelmønsteret

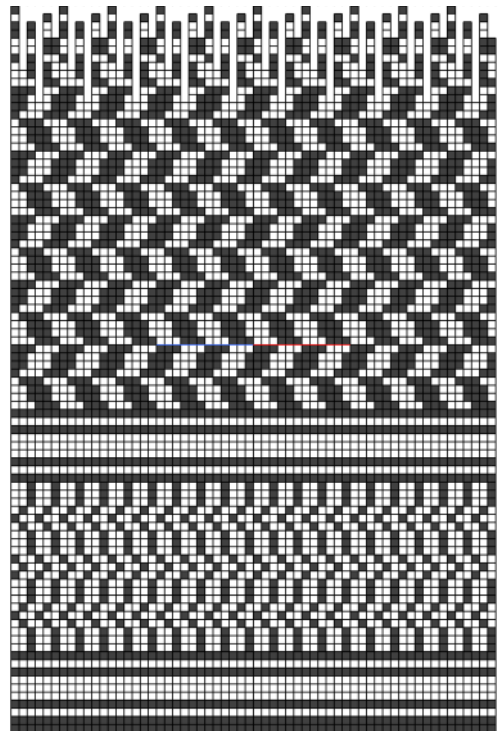

Diagram 1

STRIKKEOPPSKRIFT 2

FREDSVOTTER

Garn

Rauma Finullsgarn (2-trådsstrikkegarn),
evt. annet garn til
pinne nr. 2,5 og 3.

Farge

Bunnfarge: Svart, grønn og rød
Mønstrefarge: Hvit

Herrestørrelse: Strikk hele votten på pinne nr. 3
Damestørrelse: Strikk hele votten på pinne nr. 2,5

Mansjett

Legg opp 52 masker med svart.
Strikk vrangbord to rett, to vrang.
Etter vrangbord strikkes to omganger rettstrikk,

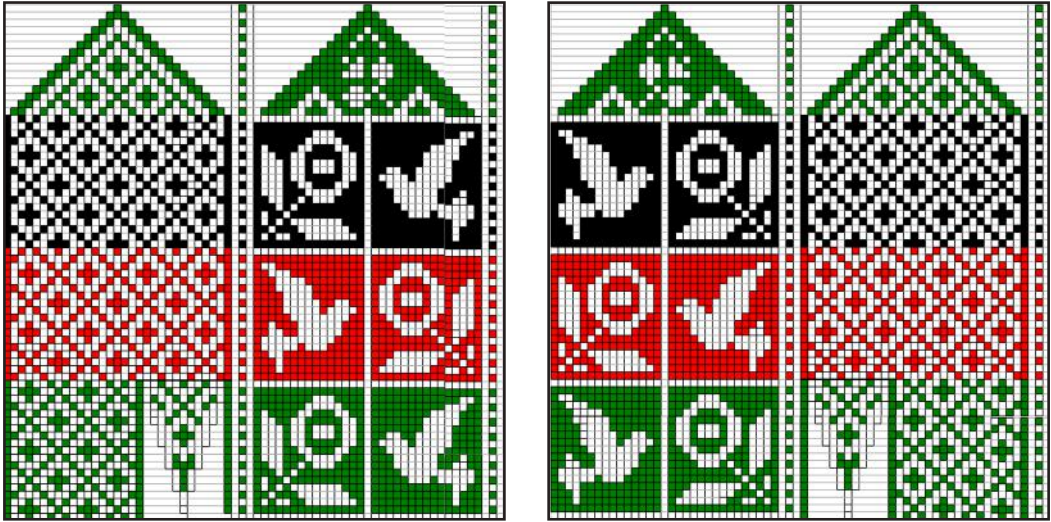
samtidig som det økes jevnt til 58 masker. ▷

Vott

Strikk etter mønster, øk til tommel som angitt.

Når du kommer til farget strek som markerer tommel strikker du inn en tråd med en annen farge.

Flytt så maskene tilbake på venstre pinne og strikk videre i mønsteret.

Når votten er ferdig kuttes garnet og tråden trekkes gjennom de siste maskene.

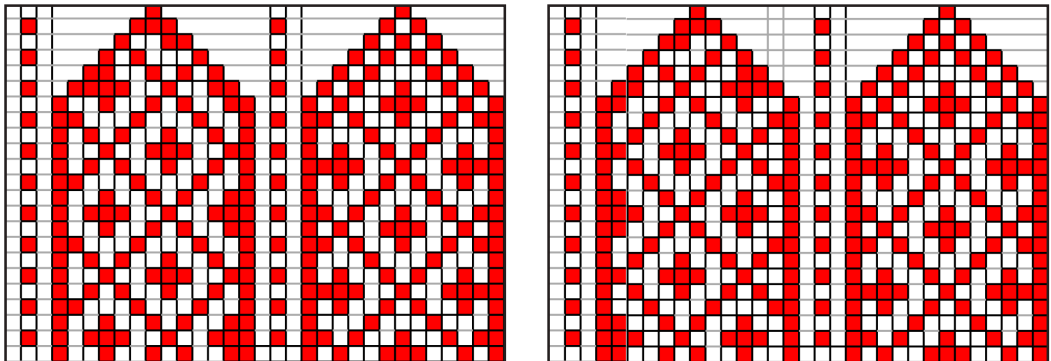
Tommel

Plukk opp 13 masker over og under tommeltråden og fjern den forsiktig.

Plukk i tillegg opp 3 masker i hver side slik at totalt masketall blir 32, fordel maskene på pinnene.

Følg mønsteret.

Fell på samme måte som for votten, trekk tråden gjennom de resterende maskene, og fest trådene.

Venstre tommel

Høyre tommel

PÅ JAKT ETTER HÅP

*Palestinske arbeidere vil ikke være passive ofre.
I hver landsby organiserer de seg og viser at de ønsker forandring.*

TEKST: KJERSTI NORDBY, PALESTINAKOMITEENS FAGLIGE UTVALG

I månedsskiftet april-mai var fem medlemmer av Palestinakomiteens Faglige Utvalg på en spennende reise med fire fagforeningskamerater fra Nord-Irland. Irene kom fra den faglige solidaritetsorganisasjonen TUF, Trade Union Friends of Palestine, som er organisert som en del av ICTU, Irish Congress of Trade Unions, eller irsk LO.

PÅ JAKT ETTER «SUMUD»

TUF var invitert med på turen av Palkom FU/Workmates for å lære av våre erfaringer gjennom ti år. Målet med turen var å presentere våre guider og program for irene for å gjøre dem bedre i stand til å arrangere sine egne studieturer.

Vi har ikke møtt hverandre før, men finner tonen umiddelbart. Vi deler oppfatninger og syn på situasjonen. Irene har jo sine egne okkupasjons erfaringer. Det er erfarne fagforeningsfolk som skal på tur. Vi vil finne håpet og optimismen, for elendigheta er deprimerende og lammende. Vi vil lete etter *sumud*, gjenstridigheten – begrepet som er selve symbolet på motstanden på den palestinske grasrota, og som er godt forankra i folkesjela.

Situasjonen for folk i Palestina endrer seg daglig, og den israelske okkupasjonen av landområder i Palestina blir stadig mer brutal. Regelrette angrep, arrestasjoner, drap og trusler hører til dagsorden. Dette skjer samtidig som de palestinske sjølstyremyndighetene mister sin legitimitet og svekkes politisk med bakgrunn i egne og okkupantens handlinger. Palestinske sikkerhetsstyrker går også så langt at de slår ned på motstand i sin egen befolkning. PAs legitimitet ble ytterligere svekket under lærerstreiken i våres. Lærere over hele Palestina streiket for innfrielse av inngåtte avtaler, for bedre betingelser og for demokrati i lærerorganisasjonen. Det ble også

arrangert store demonstrasjoner mot sjølstyremyndighetenes forslag til ny arbeids- og sosiallovgivning, Social Security Act, som representanter for etablert fagbevegelse har undertegna, et forslag som «alle» mener er altfor dårlig. For de palestinske arbeiderne er dette en dårlig lov som gavner arbeidsgiverne, og der arbeiderne finansierer den største delen av utgiftene.

Det palestinske folket er hardt pressa, og det foregår mer eller mindre organiserte protestaktiviteter og opprør mot okkupasjonsmakta hele tida. Noen kaller disse protestene for «knivintifadaen», men dette er en intifada uten ledelse og dermed heller spontane reaksjoner på urettferdighet.

Motstanden mot den ulovlige okkupasjonen er voksende, og folket organiserer seg, om enn langsomt. Det palestinske folket vil ikke lenger være passive ofre, men viser at de ønsker forandring. Det å overleve i den situasjonen palestinerne befinner seg i er i seg sjøl en motstand mot okkupasjonsmakta. Bare å bli værende er en provokasjon stor nok til å utløse vold og brutalitet fra sioniststaten og kolonistene.

VI FINNER MOTSTANDEN

Alle turer rundt på Vestbredden bærer tydelige bud om *facts on the ground*. På reisa passerer vi lappetepper av kolonier i ulike utviklingsstadier, hindringer i alle fasonger, understøtta av det militære nærværet, med palestinske landsbyer og landbruksområder under intenst press.

Men motstanden finnes under hver stein i dette steinlandet. Man skal ikke grave langt under overflata før den kommer til syne. Organisasjoner og enkeltpersoner finnes i hver krok, i hver landsby.

Som Land Defence Coalition, en av de største

folkelige organisasjonene som organiserer *popular resistance*, særlig i områder som er spesielt utsatt for angrep fra okkupanten. De bygger *sumud* gjennom aksjoner blant bønder, arbeidere, beduiner, kvinner og ungdom.

Eller bonden Fayeze Taneeb, som driver økologisk jordbruk i Hakoritna Farm, inneklemt mellom muren og den industrielle sona Geshori, konstant trua av både militæret og industrien, med forurensing fra fabrikkene ved siden av. Hans svar er å holde det gående og bli stadig bedre på det han gjør, med stor oppfinnsomhet, med veksttunneler, produksjon av kompost, biogass, kontrollerte vekst-eksperimenter, samling av frø og forsøk med fiskeoppdrett.

Eller beduinen Abu Saqr, «faren til ørnen», i beduinleiren al-Hadidyah nord i Jordandalen. På tross av gjentatte angrep for å tvinge dem bort, angrep på unger, telt og beitemarker, kommer han aldri til å gi opp.

TULKAREM - MØTER MED NEW UNIONS

Men det viktigste for oss er å møte de byggende og organiserende motkreftene i den faglige kampen. Palestinian Federation of New Unions (NU) er anerkjent som sjølstendig, uavhengig General Trade Union, og de vokser. De er nå et av seks anerkjente fagforbund i Palestina. Vi møter dem på hovedkontoret i Tulkarem. Når vi kommer er huset allerede fullt av representanter for praktisk talt alle sektorer fra hele Vestbredden, en formidabel velkomst.

De forteller om situasjonen for palestinske arbeidere - den er elendig. Det finnes få eller ingen helse- og sikkerhetslover, det er dårlige trygderetigheter og utbredt underbetaling. Heller ingen arbeidsrett å appellere til. I 2015 blei 29 palestinske arbeidere drept i ulykker på israelske byggeplasser. Og det er så godt som ingen hjelp å få fra Histadrut, fagbevegelsen i Israel. Utfordringa er å bygge opp en organisasjon og organisere arbeidere som har mista trua på den etablerte fagbevegelsen, arbeidere med lav utdanning og uten opplæring.

Kvinner har deltatt i New Unions helt fra starten. I arbeidsutvalget er fire av 17 representanter kvinner. Vi møter NUs Womens' Department, kvinneavdelinga, et sterkt møte med sterke kvinner. De representerer hovedsakelig arbeidere i tekstil- og matvaresektoren. Det de er mest opptatt av for tida er å finne

metoder for å øke kvinnes deltakelse i klassekampen og den nasjonale kampen, hvor opplæring og utdanning er viktige virkemidler. Utfordringene for arbeidsfolk er mangedoblet for kvinner, diskriminert av palestinske så vel som israelske sjefer. De møter utfordringer bare ved å stille på arbeidsplassene for å forhandle for eller organisere arbeiderne. Kvinner som blir forsøkt vervet til en fagforening er redde for å få sparken. De er ofte ansatt av mellommenn som mottar lønna fra arbeidsgiveren og fordeler den videre etter å ha beholdt brorparten til seg sjøl. Lønns slipper forfalskes for å dekke over denne underbetalinga, og antallet arbeidstimer underreporteres. Å være ansatt under såne forhold betyr dessuten at arbeidsgiverne slipper unna det juridiske ansvaret. Mange kvinner jobber for israelske kolonister, og forteller at fysisk, verbal og seksuell trakassering er vanlig. New Unions har brakt såne saker for retten for at kvinnene skal få kompensasjon for trakasseringa. Sakene pågår fortsatt.

1.MAI-FEIRING PÅ CHECKPOINTET

Klokken 04.00: 1. mai-feiringen finner sted på arbeiderovergangen ved Tulkarem. Vi møter opp midt på natta for å være vitner ved arbeiderovergangen al-Taybeh. Hver natt kommer 10-12 000 palestinere med israelsk arbeidstillatelse hit. Det innebærer å vente opp til tre timer for å komme seg gjennom den israelske kontrollposten. Kontrollposten er bygd opp med en rekke bur, sving-gitre og rom. Mulighet for nakenransaking, avhør av og til; en daglig rutine av ydmykelse. Når sving-gitrene åpner er det en trengsel for å komme seg igjennom så raskt som mulig.

«Motstanden finnes under hver stein i dette landet»

Dette har resultert i at åtte mennesker er blitt klemt ihjel i løpet av det siste året. Når arbeiderne har passert den første hindringa er det en rekke passasjer og nye sving-gitre som styres av israelske soldater, og de åpnes og stenges tilfeldig.

Delegasjonen vår sto på utsida av innhegningene og bretta ut fagforeningsflagg i solidaritet. Lokale fagforeninger, politikere og media var møtt fram i stort antall for å markere 1. mai, men vi blei møtt med sinne fra noen av arbeiderne. De hadde sett mange

Klokken 0400, 1. mai 2016: Representanter fra Palestinakomiteens Faglige utvalg ved kontrollposten i Tulkarem. Foto: Kjersti Nordby

såne delegasjoner tidligere, fra fagbevegelsen, fra FN og regjeringsmedlemmer fra hele kloden, men for dem hadde ingenting forandra seg.

Alle som har vært der kjenner igjen inntrykket av uvirkelighet. Det må oppleves for å forstå hva dette dreier seg om: Brudd på menneskerettigheter, på retten til bevegelsesfrihet, rett til arbeid og utdanning og brudd på det ansvaret okkupanten har overfor de okkuperte.

– Dette er ikke arbeid, det er slaveri, påpeker irske Deidre, tydelig rystet.

Det er ikke vanskelig å forstå sinnet arbeiderne uttrykte mot det internasjonale samfunnet, som tillater at dette fortsetter.

MØTE MED PGFTU I JERIKO

På grunn av sin deltakelse i internasjonale organer er PGFTU den organisasjonen flest kjenner til. Mange kaller den for «Palestinas LO», men PGFTU er i virkeligheten en av seks faglige hovedorganisasjoner. PGFTU er sterkt knytta til PA og Fatah, noe de også blir kritisert for. Vi får høre om nylige interne problemer og mulige splittelser i PGFTU mellom lokalavdelinger og den sentrale ledelsen i Nablus.

Jeriko PGFTU har vedtatt sterk støtte for BDS og mot fortsatte forbindelser med Histadrut, som de hevder ikke gjør noenting for de 60 000 palestinske arbeidere i Israel, men som derimot hever kontingent fra dem. Andre deler av PGFTU er mot BDS og vil fortsette å ha forhold til Histadrut.

PGFTU forteller om forholda i Jordandalen, med 22 kolonier, mange er avhengige av palestinsk arbeidskraft, men de betaler verken israelsk minstelønn eller holder seg til israelske arbeidslover. Arbeidere kan jobbe i lifter i toppen på daddelpalmene i timevis, uten beskyttelse mot sol eller slanger som lever i tretoppene, ingen tilgang til toaletter, ingen sykefravær, ingen feriepenger, ingen erstatning for skade på jobb, ingen velferd. Det samme gjelder i de fleste av de 155 israelske fabrikkene i dalen hvor lønnsdiskriminering flourer.

«INVOLVER DERE!»

På hele turen var det vanskelig å ikke legge merke til kommentarer om interne PA-problemer og mangel på tillit til etablert fagbevegelse blant faglige aktivister. Folk vi møtte trakk i tvil PAs og maktapparatets vilje til å takle urettferdigheten folk står overfor,

Medlemmer av kvinneavdelingen til New Unions, Tulkarem. Foto: Harald Haukaa Fjørtoft

enten fra okkupasjonen, israelske arbeidsgivere eller palestinske arbeidsgivere og «mellommenn». Noen beskrev situasjonen som svært eksplosiv, og var bekymret for utsiktene til destruktiv strid blant palestinerne.

Men det vi har med i bagasjen hjem til irsk og norsk fagbevegelse, foruten sterke og solidariske opplevelser, er en appell fra NU: *Palestina trenger politisk støtte! Støtt og styrk BDS-kampanja! Spre informasjon om okkupasjonens overgrep, og send oppfordringer til hele verdens fagbevegelse om å støtte arbeidere i kampen for faglige og nasjonale rettigheter!*

SOLIDARITET ER Å STØTTE KAMPEN, IKKE LIDELSEN

Irer og nordmenn skiltes på Ben Gurion som gamle venner, etter litt trakassering fra flyplassmyndighetene. Vi har lagt grunnen for faglig solidaritetsarbeid for framtida, og vil fortsette samarbeidet.

Eamon McMahon fra Trade Union Friends of Palestine, oppsummerte turen slik:

– Det som for meg var enestående, var å se det samla trykket av okkupasjonens stadig mer knusende

natur, men også den energigivende opplevelsen av å se folks motstand i aksjon.

Palestinere er ikke passive ofre, men aktivt organiserende, slår han fast.

– Vårt møte med NU, det å høre deres historie og det å være på arbeiderovergangen sammen med dem, hjelper oss til å se den internasjonale solidaritetens plass og gir oss sterke argumenter for å bygge sterke og varige solidaritetsbånd, konkluderer den irske palestinavennen.

Vil du oppleve det samme? Bli med på studietur! Neste faglige studietur arrangeres 11. – 19. mars 2017.

Mangler du kunnskap om NU, arbeidsforhold og fagbevegelse i Palestina for å ta standpunkt? Les mer på Palestinakomiteens nettsider under «Faglig utvalg».

Kontakt :

*Petter, Palkom FU/Workmates
petter2resen@yahoo.no, mobil 97579177*

*Kjersti, Palkom FU/Workmates
kjer-n@online.no, mobil 99579818*

OPP SOM EN LØVE OG NED SOM EN SKINNFELL

Amerikanske presidenter har hatt et stormfullt forhold til Israel opp gjennom årene. Bli med på et historisk tilbakeblikk!

TEKST: INGER JOHANNE RØSTE, MEDLEM AV PALESTINAKOMITEEN

Den 18. november 1947 vedtok FN å opprette et hjemland for jøder i Palestina. Året etter var staten Israel et faktum. Jødene ble tildelt 56 prosent av Palestinas jord, 43 prosent skulle nå strekke til for palestinerne.

I årene etter 1948 har Israel gjennom kriger også tilegnet seg de 43 prosentene som var gitt til palestinerne, et folk som hadde bodd i området i flere tusen år. Jødene derimot, flyktet i år 70 da romerne erobret landet og rev ned jødernes tempel. I dag lever palestinerne uten et hjemland, enten på jord okkupert av

Israel eller i flyktningleirer i nabolandene.

Det er ingen hemmelighet at Israel aldri ville ha maktet å ta og å beholde hele dette området om ikke USA hadde støttet med penger, våpen og ikke minst viktig, stemmegivning i FN når verdenssamfunnet har ønsket å sette en stopper for Israels fremferd.

Men betyr USAs støtte at presidenten alltid har vært henrykt over Israels handlinger? Snarere tvert imot. En gjennomgang av historien viser at mange av presidentene etter 1948 «har rast opp som en løve», men «dalt ned som en skinnfell».

PRESS FRA SIONISTENE

President Harry S. Truman støttet, til tross for at han var lut lei av alt presset fra sionistene, og til tross for skarp kritikk fra utenriksdepartementet, FNs plan (res. 181) om en deling av Palestina i en selvstendig palestinsk stat og en selvstendig jødisk stat, og et internasjonalt styre for Jerusalem. Res. 181 var ikke bindende, bare en anbefaling til løsning. De to partene måtte bli enige. Og det ble de ikke. Det brøt ut krig, og FN sto maktesløs.

Ingen av stormaktene ville ha sine soldater blandet inn i krigen. Presset var voldsomt på USA, men Truman nektet. Han var så lei maset fra sionistene at han til slutt nektet dem adgang til Det hvite hus.

Men da sionistene proklamerte opprettelsen av staten Israel 14. mai 1948, ga Truman sin anerkjennelse bare minutter etter. Det skulle være presidentvalg i november og Truman trengte de sionistiske stemmene. Og det var sterk støtte til sionistenes sak i den amerikanske opinionen.

Kald krig og kommunismespøkelset preget Dwight D. Eisenhowers presidentperiode. Utenriksminister John F. Dulles var opptatt av å vinne arabernes tillit og mente de var mindre redd kommunismen enn sionismen og britisk imperialismen. Det var Israel som måtte settes på plass. Blant annet gravde de en kanal for å ta i bruk vannet fra Jordanelva. Både Jordan og Syria hadde rett til dette vannet. Og Israel hadde, til tross for at Jerusalem var utpekt som internasjonalt territorium, og til tross for protester fra USA, flyttet sitt utenriksdepartement til Jerusalem. En hjelpepakke på 50 millioner dollar ble stanset. Eisenhower truet også med å ta bort skattelette for organisasjoner som ga penger til Israel. Sionistene klarte imidlertid å få støtte fra store deler av kongressen, og Eisenhower måtte gi seg. Etter Suez-krigen i 1956 derimot, hvor Israel kjempet sammen med England og Frankrike mot Egypt, klarte Eisenhower å tvinge Israel til å gi Sinai tilbake til Egypt.

JFK STARTET VÅPENSALET TIL ISRAEL

Med president John F. Kennedy (1961-63), startet salget av amerikanske våpen til Israel. USA hadde tidligere vært lite villig til å selge våpen til Midtøsten.

Lyndon B. Johnson fortsatte våpensalget. Han var president under Seksdagerskrigen (5.- 6. juni 1967) og manet Israel til ikke å gå til krig alene mot sine

naboer. Da Israel etter seks dagers alenegang sto som seierherre og hadde okkupert Golanhøydene, Sinai, Vestbredden og Øst-Jerusalem, var både president og administrasjon beruset av beundring, selv om Johnson var noe forbeholden overfor krigen. Særlig var USA imot annekteringen av Øst-Jerusalem. Likevel, da FN skulle stemme over en fordømmende resolusjon, unnlot USA å stemme. Under formuleringen av en FN-resolusjon som skulle pålegge Israel å trekke seg tilbake fra alle okkuperte områder, lovet USA at de ikke ville akseptere en tekst som Israel var imot.

«JFK startet det amerikanske våpensalget til Israel»

I begynnelsen av sin presidentperiode (1969-76) var Richard Nixon opptatt av at Israel ikke skulle diktere USAs politikk i Midtøsten. For ham var kampen mot kommunismespøkelset viktigst, og utenriksminister William P. Rogers fikk styre med Midtøsten. Hans første fredsplan, bygd på tilbake-trekning ifølge res. 242, i bytte for arabisk anerkjennelse og fred, gjorde Israels daværende statsminister Golda Meir så rasende at hun kalte tilbake Israels ambassadør til USA. Stort bedre gikk det ikke med hans fredsplan B.

Etter et par år i Det hvite hus endret Nixon syn på Israel. I den verdensomspennende kampen mot kommunismen var Israel USAs «strategiske fortrinn» og måtte støttes deretter. Og det gjorde han til fulle, i form av overføringer av penger og det nyeste militærutstyr.

«PALESTINAVENNEN» CARTER

Med Jimmy Carter fikk USA en president som snakket om palestineres rettigheter og at de måtte være med og planlegge sin egen fremtid. «Ingen løsning uten et hjemland for palestinerne», uttalte han, og krevde full israelsk tilbaketrekning ifølge res. 242.

Også Israel fikk ny regjering. Arbeiderpartiet tapte etter 30 år og statsminister ble Menachem Begin, leder av det høyreorienterte Likud-partiet. Nå kom drømmen om et stor-Israel fra Jordanelva til Middelhavet. En viktig mekanisme for å nå dette målet var en storstilt bygging av israelske kolonier på de okkuperte områdene. Jimmy Carter var den første presidenten som eksplisitt kalte de israelske boset-

tingene for ulovlige. Men palestinavennen Carter kom senere til å gå imot resolusjoner i FN som støttet Palestina, og uttalte til og med at: «Vi støtter ikke og har aldri støttet en uavhengig palestinsk stat».

«Ronald Reagan truet med å revurdere hele det israelsk-amerikanske forholdet»

Ronald Reagan mente Israel var strategisk viktig for USA, og var i hele sin presidentperiode en sterk støttespiller for Israel. Men under Israels grufulle krig i Libanon, hvor et av målene var å få PLO ut av landet, beordret Reagan stans i bombingene og truet med å revurdere hele det israelsk-amerikanske forholdet.

I 1987/88 ble Israel møtt med hard kritikk for sin brutale håndtering av det palestinske opprøret, den første intifadaen. Fordømmelsen kom fra blant annet FN, EU og Sovjet. USA holdt som vanlig sin hånd over Israel. Reagan bevilget de årlige tre milliarder dollar, samt våpen, mens amerikanske tv-skjermer viste bilder av israelske soldater som brakk beina på små palestinske gutter og drepte steinkastende ungdom.

President George H. W. Bush sa tydelig fra til Israel at USA var imot utbygging av kolonier på Vestbredden og i Øst-Jerusalem. Han og utenriksminister Baker var strenge mot Israel: «For Israel er tiden nå kommet til å legge til side, en gang for alle, den urealistiske drømmen om et Stor-Israel. Israels interesser- på Vestbredden og i Gaza – sikkerhet og annet – kan bli ivarettatt gjennom en løsning bygd på res. 242...Rekk ut hånden til palestinerne som naboer som fortjener politiske rettigheter.» (Baker i en tale til den israelske lobbyorganisasjonen AIPAC).

Bush fikk ingen periode to i Det hvite hus.

ISRAELVENNEN CLINTON

Bill Clinton var vennligsinnet overfor Israel. Clintons presidenttid falt stort sett sammen med tiden for Oslo-prosessen. Han viste lunken interesse for forhandlingene de første årene. Men da periode to var sikret, gikk han inn og støttet deler av avtalen.

Ariel Sharon ble statsminister i Israel i 2001. Sharon «lånte» legitimitet fra president Bush jr.s «rettferdige kamp mot terror», til sin egen kamp mot «palestinske terrorister». I løpet av 2001 ble 750 palestinere drept, i 2002 mer enn 1000. Den israelske hæren gikk inn i

Egyptys president Anwar Sadat, Jimmy Carter og Israels statsminister Menachem Begin i 1980. Sadat og Begin mottok Nobels fredspris i kjølvannet av Camp David-avtalen i 1978.

palestinske byer og store deler av infrastrukturen ble lagt i grus.

Utenriksminister Colin Powell mente FN måtte trekkes mer inn i Midtøstenkonflikten. Han var arkitekten bak «Veikart for fred» som ble ledet av FN, EU, Russland og USA. Kvartetten ønsket nytt lederskap i Palestina. Arafat, en tidligere terrorist, kunne ikke lede fredsforhandlinger. Mahmoud Abbas ble valgt til statsminister. «Veikart for fred» gikk etter noe tid i oppløsning.

Barack Obama startet med alle gode intensjoner om «change», også i Midtøsten. Men ingen tidligere amerikansk president var blitt møtt med så stor skepsis. Bare seks prosent av befolkningen mente at han var til å stole på. 50 prosent mente at han ikke var på deres side.

Israel fikk ny regjering på omtrent samme tid, den mest høyreorienterte regjering noensinne: Likudpartiet med Netanyahu som statsminister. Nest største parti var «Israel vårt hjem», med leder Avigdor Lieberman, kjent for sine rasistiske og reaksjonære meninger. Han ble også utenriksminister. To regjeringer kunne ikke stå lenger fra hverandre!

Første krav fra Obama var at ekspansjonen av de israelske koloniene måtte stanses. Netanyahu nektet og startet i stedet et nytt og meget omfattende utbyggingsprogram på Vestbredden og i Øst-Jerusalem. Det ble til slutt krise i samtale mellom USA og Israel. 300 kongressmedlemmer sendte brev til utenriksministeren og uttrykte stor bekymring. For å bedre forholdet fikk Israel 205 millioner dollar i tillegg til de faste tre milliardene.

I 2011 la Obama-administrasjonen ned veto mot en resolusjon i Sikkerhetsrådet som fordømte koloniene. Da palestinerne sendte søknad til Sikkerhetsrådet om fullt medlemskap i FN i september 2011, ga Obama beskjed til Abbas om at USA ville nedlegge veto mot ethvert forsøk på å oppnå palestinsk medlemskap i FN.

So what next! Kanskje ikke en udelte glede å vinne USAs høyeste embete og dermed bli støttespiller for en etnisk rensing av et helt folk?

Kilde: Hilde Henriksen Waage: Konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten. Cappelen Damm 2013.

UFORUTSIGBAR TRUMP

TEKST: KATHRINE JENSEN

Det er vanskelig å forutsi hva Donald Trump vil bety for Israel og Palestina. Noe av det som kjennetegner Trump, er nemlig hans uforutsigbarhet. Det vi vet er at han har sagt han vil jobbe for å flytte USAs ambassade til Jerusalem og dermed de facto anerkjenne Jerusalem som Israels hovedstad. Han har også uttalt at bosettingene ikke er et hinder for fred og han ønsker ikke å fordømme disse. Dette er synspunkter som er helt på tvers av den forståelsen det internasjonale samfunnet har etablert om folkerett og internasjonal lov.

Når Ku Klux Klan og National Socialist Movement, altså tilhengere av hvit overmakt og nynazisme, støtter Trump uten å bli avfeid, opplever disse det som en legitimering av egen politikk. Mange jødiske amerikanere kjenner seg ikke trygge nå, og det er godt nytt for Israel som i stor grad baserer sin eksistensberettigelse på antisemittisme og forestillingen om Israel som det eneste trygge stedet for jøder. Trump og hans rasistiske velgerbase går som hånd i hanske med Israels fascistiske politikk.

For palestinerne betyr Trumps seier i første omgang at de slapp unna Clintons planer som var svært aggressive mot det palestinske folk og deres rettmessige kamp mot undertrykkelse.

BER NORSKE POLITIKERE STÅ OPP FOR PALESTINA

Hanan Ashrawi, en av de ledende skikkelsene under den første intifadaen, mener at norske politikere er altfor svake når det gjelder Palestina og Israel.

TEKST: JORUNN AANENSEN KALVIK, PALESTINAKOMITEEN I VEST-AGDER

En av de mest innflytelsesrike palestinerne i vår tid er Hanan Ashrawi (70). Hun var en ledende figur under den første intifadaen, og ble internasjonalt kjent da hun var med på fredsforhandlingene i Madrid i 1991-1993 som talsperson for den palestinske delegasjonen. I høst gjestet hun Palestinakonferansen, hvor hun i samtale med lege og mangeårig Palestina-aktivist Ebba Wergeland snakket om hvilken vei den palestinske motstandskampen bør gå.

PER DEFINISJON TERRORIST

Ashrawi er fra Ramallah, og før Israel ble dannet studerte hun i Beirut. Okkupasjonen i 1967 ble en personlig sak. Hun opplevde at hun ikke kunne reise hjem igjen, og dro derfor til USA og studerte videre. Der lærte hun at det var tabu å snakke om okkupasjonen, og at en som var fra Palestina per definisjon var en terrorist. I 1973 dro hun tilbake til Ramallah. Hele sitt voksne, politiske liv har hun forhandla med israelere, og hun ledet den første intifadaen.

I dag er motstandskampen både regional og global. Palestinerne er svake, og det er israelerne som har gjort dem svake.

– Palestina er det eneste sted i verden hvor man holdes ansvarlige for sine okkupanter. En okkupant som må beskyttes? I Palestina er det en slavesituasjon for et helt folk, de er isolert fra verden. Den israelske regjeringa er den mest rasistiske noensinne, hvor er palestineres menneskelighet i alt dette? Skal vi bare sitte ned og dø i det stille? spurte Ashrawi publikum.

EN RELIGJØS OG RASISTISK IDEOLOGI

Hun påpeker hvordan den ekstremismen og settle- rismen som nå pågår handler om the Stor-Israel og historisk Palestina.

– Man fjerner fortsatt steder, mennesker og navn i Palestina og gir det et nytt innhold. Ideologien er religiøs og rasistisk. Palestinerne har akseptert Israel som stat, og nå blir de bedt om å akseptere den som en jødisk stat. Hvorfor, spør Ashrawi.

Det foregår en systematisk diskriminering, og Israel vil at palestinerne skal akseptere denne staten. Men dersom palestinerne aksepterer et Israel for jøder, så opphører de å eksistere, mener Ashrawi.

Hun kritiserer norske politikere for å være uklare, og etterlyser oppmerksomhet rundt hva kravet fra Israel innebærer. Politikerne er nødt til å se på dette, og det har vært for svake responser fra blant annet norske politikere.

– Hver stat må holdes ansvarlig i forhold til interna- sjonal lov. Israel kan i dag gjøre som de vil. Hvor ellers i verden kan man brenne en familie inne og slippe unna med det, skyte uskyldige og slippe unna med det, bombe sivile og okkupere? I Israel slipper man unna, man har immunitet og blir ikke holdt ansvarlig.

Dette er privilegier som israelere kan nyte, men det er rasisme og dehumanisering. Det skaper en generasjon av hat, som spiser seg selv fra innsiden. Ashrawi mener at disse faktorene er med på å skape et samfunn gjennomsyret av hat:

Ebba Wergeland i samtale med Hanan Ashrawi under Palestinakonferansen i Oslo 16. november.
Foto: Ole Christian Eklund

– Unge israelere sier det høyt, at det føles godt å skyte palestinere. Palestinerne har ingen rettigheter. Det er utrolig hva Israel kommer unna med av diskriminering, og det er et svært voldelig samfunn, hvor man tror at vold er nøkkelen.

Selv om Ashrawi tegner et dystert bilde av den nåværende situasjonen, er ikke hun ikke blottet for fremtidshåp:

– Man kan ikke få et folk til å legge seg ned og dø uten motstand. Dette kan ikke vare. Israel har sluppet unna med alt de har gjort, men de har fremdeles forpliktelser som Europa må stille dem til ansvar for. I Europa løser man ikke saker med vold.

I denne konteksten må man også se på situasjonen med USA og Israel. De to landene har hatt en strategisk allianse i århundrer, noe som fører til en ubalanse når amerikanerne er med som tredjepart i diskusjonen.

– Vetoene vil fortsette fordi man driver lobby for Israel. USA er en sterk makt som hjelper Israel i deres politikk, påpeker Ashrawi.

HVA MED PLO?

Tendensen i verden er at andre har sterke meninger om hvordan man skal løse situasjonen i Israel og Palestina. Det viktigste framover er at palestinere diskuterer. Hva så med PLO?

– De unge glemmer hvem PLO er og hvorfor de er viktige, mener Ashrawi.

PLO har hatt ulike fraksjoneringer helt siden de

starta opp, ulike politiske partier, fagforeninger, kvinneorganisasjoner og så videre. PLO representerte fellesskapet, men på et tidspunkt ville man kvitte seg med dem. Palestine national authority (PA) er et system for institusjonene; en arm ut fra PLO. Fra 1999 ville man starte opp en egen stat, men dessverre ble det ikke realiteten. Den økonomiske støtten gikk til PA og ikke PLO, og det har svekka PLO. PA har ikke politisk bakgrunn, men er administrativt.

«Skal vi bare legge oss ned og dø stille? »

– Det sies at vi ikke har en partner for forhandlinger, men vi har det - vi har PLO. Men PLO må reformeres og revitaliseres, det må være inkluderende og demokratisk. Kvinner må være med. Fem prosent av palestinere er over 60 år, likevel er det de som styrer, påpeker Ashrawi.

Et spørsmål fra salen gikk på om det at PA er finansiert fra utlandet underbygger okkupasjonen. Bør man ta bort finansieringa? Ashrawi svarer at man ikke trenger finansiering hvis samfunnet eksisterer uavhengig av den. Landet er rikt, men samfunnsutvellinga saboteres.

– Det er to mulige prosesser: Stans okkupasjonen og bygge opp samfunnet. PA er et surrogat for Israel for å holde på sikkerheten, fastslår Hanan Ashrawi.

SOLIDARISKE SØRLENDINGER

I en landsdel der MIFF og kristensjonistene har godt fotfeste, er det ikke alltid like lett å være palestinavenn.

TEKST: JORUNN AANENSEN KALVIK, PALESTINAKOMITEEN I VEST-AGDER

«Det er kleint å bo på Sørlandet når man støtter Palestina.» Uttalelsen kom i forbindelse med at MIFF (Med Israel for fred) gikk løs på en bloggtekst med sjikane. Teksten som ble kritisert var skrevet av noen ungdommer, den yngste 17 år.

HENGT UT MED NAVN

Ungdommene ble hengt ut med navn, politisk ståsted og legning. Skitne triks for å legge en diskusjon død. Men medlemmene i Palestinakomiteen i Vest-Agder lar seg ikke true til taushet. Lokallaget har dessuten en svært aktiv medlemsmasse, med hyppige arrangementer, og de ytrer seg også i lokala-visa Fædrelandsvennen. Det er et lokallag hvor det foregår mye positivt.

At sørlendinger drar til Israel på religiøse turer er ikke så uvanlig, men at så mange sørlendinger det siste året har dratt i store grupper med henholdsvis Fellesutvalget for Palestina og Palestinakomiteen i Norge, vitner om økt engasjement for menneskerettighetene til palestinerne. I fjor dro atten sørlendinger

sammen, disse har siden markert seg både i media og i lokale sammenhenger. I år var ti av deltakerne som dro med Palestinakomiteen på ungdomstur fra Sørlandet. (Les mer om denne turen på side 14 - 16.) De unge sørlendingene har allerede markert sine meninger - og altså rukket å få kross kritikk av MIFF.

VIKTIG Å ENGASJERE UNGDOMMER

Hva gjør den økte reisevirksomheten med engasjementet til lokallaget i Vest-Agder? Det er ingen tvil om at dette har skapt et fellesskap og et stort faglig diskusjonsforum for deltakerne, både i lokallags-sammenheng og i andre sosiale sammenhenger i lokalsamfunnene de er en del av.

Lokallagsleder Steinar Berge har vært tydelig i sitt fokus for å få opp engasjementet for saken på Sørlandet. Å reise til Palestina og Israel øker forståelsen for palestinerne sak. I fjor vår klarte han å «kuppe» en hel tur kun for sørlendinger.

– Mange av oss som har holdt på med Palestina-saken fra 70-80-åra har vært med på en spennende

◀ Utvalgte unge fra: (F) Leder for AUF i Vest-Agder, Steinar Torkelson (T) Fra Mønstad og kommunestyret i Hærenesdal for AUF, Arnevard Mjåland (S), som unge som er med på reise til Palestina og for å bli i regi av Palestinaarbeid, som reise-organiserer eller reisebegjærings.

Hetses på nett etter Palestina-blogging

Faksimile fra Lindesnes Avis.

politisk reise. Vi har opplevd at palestineres sak i økende grad oppfattes som en god og rettferdig sak for både politikere og andre folk. Men Palestinakomiteen trenger ungdommer som kan fortsette dette arbeidet i mange år, fastslår Berge.

Da lokallaget begynte å organisere studieturer for lokallaget, bestemte de at de ville sponse ungdommer mot at de lover å være aktive med møteorganisering, eventuelt artikkelskrivning når de kommer hjem.

– Vi har satset på å gi de unge ansvar; de holder foredrag og arrangerer egne møter, og vi har tatt dem inn i styret hvor de tilfører oss masse.

Unge medlemmer har fått penger til å arrangere møter for interesserte ungdomspolitikere og andre, hvor de har fått høre om palestinaarbeidet og solidaritetsreiser.

– At det foregår på en lokal pizzarestaurant bidrar til at det blir en positiv, sosial tilnærming til palestinasaken, føyer Berge til.

SAMARBEIDER MED PALESTINSK FORENING I VEST-AGDER

Fra å være et lokallag på rundt 90 ved utgangen av 2013 har Palestinakomiteen i Vest-Agder nå vokst til 161 per september 2016. Trolig kan vi også se en sammenheng med økt reisevirksomhet og fokus på sosiale arrangementer. Styremedlem og kasserer

◀ AUF i Vest-Agder: (F) Leder, Steinar Torkelson (T) Fra Mønstad og kommunestyret i Hærenesdal for AUF, Arnevard Mjåland (S), som unge som er med på reise til Palestina og for å bli i regi av Palestinaarbeid, som reise-organiserer eller reisebegjærings.

Ønsker saklig debatt

Marit Faanes forteller at det har vært et bevisst valg at både styremøter og medlemsmøter har et stort sosialt element. En stor sommerfest på Iveland, på gårdstunet til styremedlem og landsstyremedlem Aslak Fjermedal, er blitt en del av årshjulet til Palestinakomiteen i Vest-Agder. Festen kjennetegnes av store mengder palestinsk og norsk mat på et stort fellesbord, hvor små og store kommer sammen i sosialt lag. Palestinakomiteen i Vest-Agder forsøker også å ha et utbredt samarbeid med Palestinsk forening i Vest-Agder.

«På Sørlandet er det stort antall kristne som av religiøse eller andre grunner støtter Israel sterkt»

I lokallaget er fokuset i år satt på Al Nakba, den store katastrofen. Første markering i den forbindelse var i mai, da Palestinsk forening og Palestinakomiteen i Vest-Agder markerte katastrofen med en stor samling i Rådhuskvartalet, med kulturelle innslag som kunstutstilling, sang, dans, tablå og diktopplesning. Både barn, ungdom og voksne deltok. Et høydepunkt var høytlesning av Aslak Fjermedals ferske oversettelse av Mahmoud Darwish' dikt *On this Earth* til norsk - *Heimlandet*. Poeten Terje Dragseth framførte diktet

på en svært engasjert måte. Diktet handler nettopp om katastrofen, Al Nakba.

Neste år markeres dessverre 50 år med okkupasjon. Høsten 2016 viser derfor lokallaget Al Jazeera filmserien Al – Nakba i fire deler, og nærmest som bestilt har Odd Karsten Tveit skrevet ferdig sin bok «Salongen i Jerusalem», som omhandler palestinerne historie i perioden 1917-1948. Tveit var selvsagt invitert til Sørlandet, til universitetet i Agder, hvor lokallaget arrangerte bokbad. Også i fjor arrangerte lokallaget bokbad, da Tveits bok «De skyldige» kom ut. Arrangementene trekker mye folk, og også nye medlemmer.

STERK KRISTENSIONISME

Det som gjør det kleint å støtte Palestina på Sørlandet handler ikke om dette sterke, sosiale lokallaget. Det handler om den sterke kristensionismen som er så tydelig på Sørlandet. Steinar Berge utbroderer:

– På Sørlandet er det et stort antall kristne som av religiøse eller andre grunner støtter Israel sterkt. I tillegg er det svært mange i politiske partier og organisasjoner her som ikke ønsker å støtte disse proisraelske personene fra seg. Derfor følger de ofte ikke opp vedtak om støtte til Palestina som er vedtatt av deres nasjonale organisasjoner.

Regionavisa Fædrelandsvennen bidrar på sin måte, ved å ta inn side opp og side ned med kristensionistiske leserinnlegg som inneholder sitater fra bibelen, hvor man argumenterer for Israels rett til å eksistere. Debatten er til dels krass, og viser man sin støtte til palestinerne får man virkelig kjenne vreden fra Israels venner. Sørlandets palestinavenner har blitt utsatt for hatmeldinger, sjikane og drapstrusler for sitt engasjement. Lokalavisen har ikke nødvendigvis samme redaksjonelle ståsted som det de trykker fra lesere i landsdelen. Men det at de så ofte tar inn særdeles religiøse, forkynnende tekster med henvisninger til jødene som det utvalgte folk, er med på å hindre mange viktige synspunkter i å komme fram, synspunkter med større faktaorientering og politiske refleksjoner.

MÅ ØKE BREDDEN

På Landsmøtet i mars kom det fram at andre lokallag var interesserte i å høre om suksess-faktoren til lokallaget i Vest-Agder. De siste par årene ser det ut til at

det har en god effekt å dra mange fra samme region på tur, da dette skaper et større forum for debatt og samhold i forhold til saken. Det er lettere å samle seg og stille opp på stand eller delta på arrangementer jo bedre man kjenner de andre medlemmene.

Samtidig har vi en utfordring i å finne måter å trekke til oss ungdommen på. Det er viktig å fange opp denne gruppa og ha dem som støttespillere. Palestinakomiteen trenger det. At lokallaget har hatt den framgangen det har, gir optimisme og håp for saken.

– Det viktigste man kan gjøre er nok å øke bredden på politisk bakgrunn for dem som reiser. Det er nok OK at folk på venstresida reiser, fordi de av flere saker som de kan aktivisere seg med, forhåpentligvis blir langvarige palestinaaktivister, sier Berge.

Men han glemmer aldri raseriet han opplevde fra høyrepolitikeren som litt nølende reiste for å besøke sin helsearbeider-ektefelle som jobbet et halvt år i et prosjekt på Vestbredden.

– Slike engasjerte personer fra høyresida kan formidle sine opplevelser til et langt bredere publikum enn det vi på venstresida oppnår, sier Steinar Berge.

Lokallagsleder Steinar Berge på stand i Kristiansand.

HEIMLANDET

I heimlandet, som gjer livet verd å leva:
    tvikande vår i april
    angande brød når sola renn
kvinna som gjev mannen ein vernande amulett
    tragediane til Aiskylos
    gryande kjærleik
    mose på ein stein
jenter, trippande på ein tynn fløytelåt
    og kolonistanes redsle for minne

I heimlandet, som gjer livet verd å leva:
    desse milde soldagane i september
    ei kvinne som eldest med ynde
    eit solstreif i fengselet
    skyer som liknar ei fedrift
folkets vyrdnad for dei som med ein smil gjeng dauden i møte
    og tyrannanes redsle for songar

I heimlandet, som gjer livet verd å leva:
    på eigen grunn stend landets mor
    mor til det fyrste gry
    mor til den siste kveld
    ho var Palestina
    ho vart Palestina

Å, Mor Palestina!
av di du er mor mi
er eg verd livet

Mahmoud Darwish
Til norsk ved Aslak T. Fjermedal

ET SKIP LASTET MED HÅP

Kvinnebåten til Gaza skulle fokusere på Gazas kvinner - de usynlige heltinnene, skriver Gerd von der Lippe. Les hennes beretning fra forsøket på å bryte blokaden høsten 2016.

TEKST: GERD VON DER LIPPE, SHIP TO GAZA NORWAY OG PALESTINAKOMITEEN I TELEMAR

Hva er vitsen med å sende båter mot Gaza hvert år siden 2010 når den israelske okkupasjonsstyrken (IOF) kaprer dem, fengsler delegatene og besetningen, mens vi taper penger og ikke kommer til Gaza? Kvinnebåten ønsker først og fremst et blick på kvinners liv og levekår på Gaza, men også på andre palestinerne der de holder til. I 2016 har fokusert vært på kvinnene, *de usynlige heltinnene*. De og resten av palestinerne har nemlig ikke retten til å fortelle sin egen historie i den globale medie verden, slik Edward Said var opptatt av. Okkupanten, Israel, har derimot makt til å produsere og formidle nyheter om de to naboene.

Ifølge den kjente palestinske lederen med doktorgrad i litteratur, Hanan Ashrawi, er palestinerne de eneste i verden som selv får skylden for å være okkupert. Og i mylderet av dagens kriger i Midtøsten, får vi i år bare høre om Gaza når de sender hjemmelagde raketter mot Israel.

ETT ÅR MED FORBERDELSE

Prosjektet *kvinnebåt til Gaza 2016* ble og blir organisert via Freedom Flotilla Coalition (FFC), som er en internasjonal grasrot- og solidaritetsbevegelse. STGN (Ship to Gaza Norway) er en av mange sammenlutninger som er knyttet til FFC. I nesten ett år har

vi jobbet med å samle inn penger til to båter, kjøpe dem, kontakte bemanning, det vil si to kvinnelige kapteiner med hvert sitt mannskap («kvinneskap») på til sammen tre personer på hver båt. Jeg er både med i styringskomiteen og mediekomiteen. I sistnevnte publiserer vi fremdeles nyheter og fortellinger på freedomflotilla.org. Siden Israel ikke får sin versjon her, har den blitt hacket noen ganger, men hver gang får vi den opp igjen.

Mediekomiteen arrangerte en global konkurranse for å få laget en ny logo. Den ble vunnet av en kunst-

Avskjed med Messina. Den irske fredsprisvinneren Mairead Maguire står som nummer to fra høyre. Foto: Freedom Flotilla Coalition

ner fra Sør-Afrika. Deretter foreslo vi navn på de to båtene, som styringskomiteen tilslutt landet ned på; «Amal» – for navnet *håp* på arabisk og «Zaytouna» for *oliventre*. Vi hadde en egen komité som skulle velge ut hvilke kvinner som ble med. Fokus var på hvem som ble valgt ut som delegater til siste etappe mot Gaza. Hver av dem måtte være mer eller mindre kjente i sitt land. Parlamentsmedlemmer ble første prioritet. Dessuten var det viktig å få med kunstnere, idrettsutøvere, professorer og kvinneaktivister.

« Kapteiner fungerer i en tradisjonell maskulin verden, og få av dem er kvinner »

Den mest kjente var kanskje fredsprisvinneren fra Nord-Irland i 1976, Mairead Maguire. Hun har vært med på flere båter og blitt arrestert. Fredsprisvinneren er liten og ser nesten ut som en engel. Hun fortalte meg at en gang hun satt i israelsk fengsel, holdt hun på å falle på gulvet, men ble reddet av en fangevokter. Det sier litt om den dama. Tyrkiske Cigdem Topcuoglu vant OL-gull sammen med mannen og det nasjonale Taekwon-Do laget, som ekteparet var trener for. De var sammen på det

tyrkiske skipet, Mavi Marmara, mot Gaza i 2010. Her drepte den israelske marine ti tyrkere. Hennes mann døde i Cigdem's armer. Hun var dessuten leder for kvinnene på båten og lyktes å gjemme dem, slik at Israel ikke drepte noen av dem i samme slengen. Da alle som overlevde ble kastet i fengsel, fortalte Cigdem meg at hun fikk ekstra dårlig behandling, fordi hun klarte å skjule kvinnene i bunn av båten. Tidligere oberst i USA hæren, Ann Wright, var også med. Hun skrev et brev til daværende utenriksminister i USA, Colin Powell, om at hun trakk seg fra hæren på grunn av den ulovlige invasjonen i Irak, den såkalte Operation Iraqi Freedom i 2003. Vi to var de eneste kvinnene sammen med åtte mann på et av de tre skipene jeg var på mot Gaza i 2015. Det er ei knalltøff og flott dame. Når vi er med på sånne hendelser som er større enn oss selv, blir vi lett venner for livet. Her kjenner nok mange medlemmer av Palestinakomiteen seg igjen.

FULLSTAPPET MED FOLK PÅ SICILIA

26 kvinner møtte opp i Messina på Sicilia 23. september i år for å bli kjent med hverandre og trene på et ikke-voldsmøte med israelske soldater, som er opplært til å tro at vi er terrorister. Borgermesteren i byen er en Palestina- og fredsvenn. Han vant valget

På vei mot Gaza. Synne Sofie Reksten bakerst til høyre. Foto: Freedom Flotilla Coalition

for rundt tre år siden på ei anti-korrupsjons/folkelig liste. Jeg traff ham da jeg holdt 8. mars-tale i Messina tidligere i år, og før jeg reiste på siste etappe mot Gaza i 2015. Siden vi den gang mista to av tre båter, måtte jeg gå av og ble erstattet av andre før båten ble kapra av israelske soldater. I år hadde vi pressekonferanse og møtelokaler i rådhuset og betalte ikke noe for å ha de to båtene liggende på havna i byen. Det var fullstappa av folk på pressekonferansen 26. september. Alle presenterte seg. Delegatene, samt «crew» var fra New Zealand, Australia, Sør-Afrika, Malaysia, Tunis, Canada, USA, Spania, Italia, Sverige og Norge. De fleste av oss ble intervjuet flere ganger med tanke på å produsere nyheter når vi var ombord på en av de to båtene.

MOTOREN GIKK I STYKKER

Planen var å ha to båter fra Barcelona med stopp, et i Sør-Frankrike og siste i Messina på Sicilia før

Gaza. Dessverre var det bare Zaytouna som kom til havs. Motoren i Amal I gikk i stykker. Da ble det full fart på komiteen som stod for kjøp av båter. De fikk tilslutt tak i en mindre båt, som bare tok åtte personer istedenfor 13. Det betød tre mannskap og bare fem delegater på Amal II. Heldigvis ble jeg og Norge tatt ut som delegat på den lille båten, og Ship to Gaza Norge trodde at vi endelig skulle få med en kvinne. Målet var at begge båtene skulle gå fra Messina tidlig 27. september. Kun Zaytouna var klar til det. Amal II måtte sjekkes og repareres. Det tok tid. Dessuten måtte vi finne en ny kaptein, siden reisen ble utsatt. Kapteiner fungerer i en tradisjonell maskulin verden, og få av dem er kvinner. Vi satt deadline helt til 5. oktober for å få båt og crew klar til avreise. Det gikk dessverre ikke.

STGN hadde altså ingen delegat på Zaytouna. Samme dag om kvelden ble Zaytona kapret av den israelske okkupasjons styrken (IOF). Norge hadde

uventet med en kvinne, Synne Sofie Reksten, som måtte hoppe inn som crew, fordi båten mistet et mannskap fra USA i siste liten.

«BARE» FENGSLET I TO DØGN

De 13 ombord på båten satt bare i fengsel i 48 timer, fordi mediene i alle land som hadde delegater sendte nyheter om fengslingen. Vi hadde to journalister ombord, som produserte stoff hver dag med intervjuer av de mest kjente om bord. En kvinne var fra en tv-stasjon i Israel. Nå er den truet med nedleggelse. Så mye for pressefriheten i Israel, for dem som virkelig utfordrer makta.

Norsk UD's rutiner er alltid å sørge for at eventuelle norske statsborgere kommer trygt hjem. Den norske ambassaden i Israel fulgte opp med såkalte konsuler-tjenester. Det UD derimot aldri tør å gjøre, er å kritisere Israel for kapringen, stjelningen og fengslingen. At de border båtene i internasjonalt farvann uten kritikk fra en stor sjøfartsnasjon, Norge, er og blir en skandale. Da signaliserer norsk utenrikstjeneste til Israel at det bare er å fortsette den ulovlige kapringen. Og hva som er mye verre- den illegale blokaden av Gaza blir slik sett indirekte godtatt. For det er liksom av sikkerhetsgrunner at de kaprer en kvinnebåt med 13 fredsaktivister ombord. Kan den norske befolkning godta dette?

Det er utrolig at NRK med samfunnsansvar for nyheter til det norske folk feiger seg ned med en klam stillhet. Medier i alle land som hadde delegater ombord på Zaytouna dekket reisen, kapringen, fengslingen og tilbakekomsten av aktivistene på en veldig bra måte, samtidig som den norske segleren og crew-medlemmet fikk omtrent ingen oppmerksomhet. I forkant av reisen fikk STGN bra mediedekning i Dagbladet, Klassekampen, samt i Telemarkavisene Varden og TA. Jeg hadde avtale med flere journalister om at de skulle få stoff under reisen mot Gaza. Det ble det dessverre ikke noe av.

STGN og mitt mål for 2017 er å ha en norsk delegat med på siste etappe, selv om min datamaskin og iPhone hjemme blir hacka, båten blir kapra, vi må strippe, blir kasta i fengsel og får antagelig ikke anledning til å sove. Gazas befolkning og skjebne er under huden på meg. Er det ikke noe som heter «trede gang gjelder»?

SHIP TO GAZA TRENGER DEG!

Ship to Gaza Norway (STGN) er en politisk og religiøst uavhengig organisasjon for enkeltpersoner og organisasjoner som vil arbeide for at folkeretten skal gjelde også for Gazastripen.

STGNs politiske plattform:

- Kollektiv avstraffelse er et brudd på folkeretten: Fri Gaza – hev blokaden NÅ!
- Ship to Gaza Norway bygger på solidaritet med den palestinske sivilbefolkningen på Gazastripen.
- Ship to Gaza Norway bygger på ikke-voldelig motstand mot den israelske okkupasjonen.

STGN er en del av den internasjonale grasrotorganisasjonen Freedom Flotilla Coalition (FFC). FFC består av kampanjer og tiltak over hele verden som arbeider sammen for å avslutte blokaden av Gaza.

MEDIA MINDRE OPPTATT AV GAZA

I de senere årene har vi opplevd at norske medier er blitt mindre opptatt av situasjonen i Gaza. Dette gjør at vårt arbeid blir tyngre: Vi mister medlemmer, får dårligere økonomi og mindre muligheter til å sette fokus på den uholdbare situasjonen i Gaza.

I og med at mediene har mistet interessen, må vi gjøre andre grep for å nå ut med budskapet vårt: Vi vil opprette et kontaktnett over hele landet der formålet etter hvert er å starte lokalforeninger. Ved å arrangere lokale aktiviteter og møter har vi opplevd at vi får lokalpressen med oss, og dermed får formidlet aktuell informasjon om situasjonen i Gaza. Styremedlemmer fra STGN vil stille opp på lokale møter og bidra til å få i gang lokalforeninger. Vi vil også sørge for tilgang på aktuelt stoff.

Vil du bidra i en eller annen form? Send en e-post til Jan P. Hammervold på janphamm@online.no, eller ring 930 26953.

GAZA REISER SEG FRA ASKEN

Tross alle vanskeligheter forsøker innbyggerne i Gaza å gjenoppbygge byen og områdene omkring.

TEKST: KNUT BORUD,
LEDER AV PALESTINAKOMITEEN I TROMSØ

Jeg har tenkt lenge på hvordan jeg best skulle fortelle om mine opplevelser i Gaza i slutten av mai. Det har vært vanskelig å finne de rette ordene. Men et par ting som har skjedd nå nylig har vært med på å sette noen ting på plass.

BEARBEIDING AV TRAUMER HOS BARN

Jeg var på besøk som representant for Kvekerhjelp og reiste til Jerusalem, Betlehem, Ramallah og Gaza-stripen sammen med styreleder Roger Cassidy. Vårt viktigste oppdrag var å besøke «Palestinian Early Childhood Education Programme» som driver tretten førskoler i flyktningeleirer på Gazastripen.

Vi deltok i styremøter og undertegnet ny samarbeidsavtale med organisasjonen. Vi var også med da det for første gang ble arrangert et stormøte med styret og barnehagepersonalet for å finne gode måter å evaluere og videreutvikle arbeidet i førskolene. Dette var en del av arbeidet med å forberede Kvekerhjelps søknad til NORAD, som vi håper vil sikre fortsatt norsk støtte til førskoledriften. Vi besøkte også «Gaza Community Mental Health Programme» som er en viktig samarbeidspartner for førskolene i arbeidet for å lære barn og foreldre å bearbeide traumer og frykt etter kriger og tap.

Vårt besøk falt sammen med avslutningsuka av førskoleåret. Vi fikk med oss festlige sang- og danseoppvisninger, barnehager på tur til en av Gazas små fornøyelsesparker og personalets avslutningsfest. Selvfølgelig ble vi også vist rundt til førskoler med vanlig program, vi så barn som lekte, hørte eventyr, bygde med klosser, husket, løp, sang, tegnet og formet arabiske tall med plastelina. På en av disse dagene hadde vi gleden av å reise sammen med en delegasjon fra det norske representasjonskontoret (det som hadde vært ambassaden om Norge hadde

anerkjent Palestina). De sa at de lærte mye – og ble inspirert av å se barna og personalet i virksomhet. Sammen med representasjonskontoret besøkte vi amerikansk kvekerhjelps kontorer i Gaza. En gruppe ungdom fortalte om «Palestinian youth together for change» som er et program der ungdom og unge voksne samtaler og aksjoner for å skape en bedre framtid. «Dere har gitt oss et demokratisk rom, med mulighet til å handle i det», forklarte en av deltakerne om innholdet i programmet. Norsk Kvekerhjelp ønsker å knytte seg til dette programmet, for å bidra til å styrke kontakten med unge i Palestina. Unge fra hele det palestinske området deltar, både palestinere i Israel, fra Vestbredden, fra Øst-Jerusalem og fra Gazastripen. De kjenner på en palestinsk fragmentering, og søker å skape forståelse på tvers av ulike erfaringer. Gaza-ungdommene rammes i stor grad av blokaden, men slutter likevel ikke å søke om å få delta på møter utenfor muren.

VENNSKAPSBYEN TIL TROMSØ

Gaza er vennskapsby med min hjemby Tromsø. Etter at vennskapsbyavtalen ble undertegnet i 2001 har vi måttet se at forholdene stadig har blitt vanskeligere for folket i Gaza. Tre kriger, en borgerkrig og en langvarig blokade har satt sitt merke på byen i store deler av denne perioden, og ofte ser vi at Gaza – som vi fikk oppleve som vakkert og gjestfritt – forbindes med pessimisme og håpløshet.

For meg var det spesielt å gå gjennom grenseovergangen på Erez, ikke minst når jeg tenkte på de mange jeg kjenner fra Tromsø som har måttet snu fordi de ikke har fått tillatelse til å komme gjennom. Men det at noen nordmenn stoppes på grensen er jo for ingenting å regne, mot virkeligheten for de om lag to millioner som lever innsperret bak muren med

Førskolebarn, Gazastripen. Foto: Roger Cassidy (Kvekerhjelp)

stengte porter.

Vi så selvfølgelig mange spor og merker etter krigshandlingene på Gazastripen, men mitt inntrykk var at vi så mer av gjenoppbyggingsarbeider, enn av rivning av ruiner. Mens vi var i Gaza kom det sement til markedet, og vi så mange moskeer som var i ferd med å bli bygget opp på nytt.

Jeg nevnte at det var to nylige hendelser som har inspirert meg til å kunne fortelle denne historien nå. Den ene var arbeidet på Palestinakomiteens landsstyremøte med å utarbeide en tekst om situasjonen på Gazastripen. Foranledningen var at israelske styrker stoppet kvinnebåten til Gaza. Jeg kjente at det var viktig å kunne formidle et sant bilde av hva jeg hadde sett i Gaza. En setning i det første forslaget til uttalelse var: «Etter Israels siste angrep i 2014 ligger Gazastripen fortsatt i ruiner; hjelpen og gjenoppbyggingen uteblir; mye på grunn av Israels krav om sikkerhet.» Jeg fikk en følelse av at vi i beskrivelser som denne glemmer at folket på Gaza tross sine vanskeligheter er preget av motstandskraft, eller et engelsk begrep som er litt vanskelig å oversette til norsk: Resilience. Vi har så lett for å høre alt for lite om hvordan folket i Gaza tross alle vanskeligheter bygger opp igjen byen og områdene omkring. Jeg var glad for at vi i Palestinakomiteens landsstyre valgte denne omarbeidede beskrivelsen av situasjonen:

«Etter Israels siste angrep i 2014 strever palestinerne på Gazastripen med gjenoppbyggingen som vanskelig gjøres på grunn av blokaden. Det falske premisset om at blokaden handler om Israels sikkerhet må avvises.»

HÅPER PÅ GJENREISNING

Gasas byvåpen er en fønix, den mytiske fuglen som reiser seg fra asken. Med håp om at vi nå ser en gjenreisning, tenker jeg med glede tilbake på dem jeg møtte under besøket i Palestina. De delte sine tanker og viste meg handlinger som peker framover mot en bedre framtid. Som en av dem sa: «Let's hope to meet again in freedom».

Det andre jeg nylig fikk i hende som inspirerte til å skrive ferdig denne teksten var Kirkelig Kulturverkstedes musikkutgivelse «Salute to Gaza» med «Gaza Youth Choir». Jeg gjengir noen av Erik Hillestads ord fra omslaget på norsk:

«Mange av verdens mennesker regner den førti kilometer lange kyststripen som et område som kan beskrives med ord som konflikt, islamisme, fattigdom og katastrofe. Mitt møte med Gaza ungdomskor lærte meg at vi trenger nye uttrykk for å beskrive området. Hva med livsglede, kjærlighet, fotball, musikk og fantasi?»

VIL DU HJELPE?

Du kan støtte PECEP's førskoler på Gaza via Kvekerhjelps konto 1254 20 08081. Merk «Gaza».

Tre syrisk-palestinske barn..

Musikkgruppe i Shatila.

LIVET SOM PALESTINER I LIBANON

De palestinske flyktningleirene i Libanon blir stadig mer overfylte og de syrisk-palestinske flyktningene som nå også bor i leirene trenger mer hjelp enn det UNWRA kan gi dem. Men det finnes lyspunkter.

TEKST OG FOTO: GRETE THUNOLD, KOORDINATOR FOR FADDERORDNINGEN

Barnehagegruppe i Shatila.

Liten lekeplass på taket til BAS-senteret i Shatila.

I slutten av februar 2016 besøkte jeg Beit Atfal-sentrene både i Shatila og Burj Al-Shemali. Jeg møtte ledelsen på hovedkontoret for Beit Atfal Assomoud, senterlederne i de to leirene, og fikk snakket med mange av barna og familiene som blir støttet av BAS.

REDUSERT STØTTE FRA UNRWA

Lederne i BAS er opptatt av hvordan den politiske situasjonen i Libanon og krigen i Syria påvirker landet. Flyktingene fra Syria som slår seg ned i de etablerte palestinske flyktingeleirene påvirker situasjonen og fører til spenninger mellom de ulike gruppene. De syrisk-palestinske flyktingene som nå bor i leirene trenger mer hjelp enn det UNWRA kan gi dem, for eksempel er bostøtten redusert fra 100 til 50 dollar. Den månedlige støtte fra UNWRA til alle palestinere er redusert betraktelig, og mange frykter at all hjelp vil stanse helt i framtida ettersom UNWRA melder at de har sviktende økonomi. UNWRA har også økt egenandelen for sykehusopphold for palestinere. Dette har ført til mange demonstrasjoner i leirene, noe jeg fikk oppleve i Burj Al-Shemali.

Arbeidsledigheten i leirene er stipulert til ca. 75 prosent. Det fører til at det er stor konkurranse om de få jobbene som palestinere kan få i Libanon. De syrisk-palestinske flyktingene i leirene må betale mellom 200-300 USD for bolig, stort sett med et eller to rom og kjøkken av svært dårlig standard. Her bor ofte to-tre familier sammen. Barna til palestinere har skoletilbud på UNWRA-skolene som kan ha opp til 50 elever i klassen. Barna til de syriske flyktingene som slår seg ned i leirene har tilbud på de offentlige libanesiske skolene. Det er stort frafall fra skolene fordi mange ungdommer ser at utdanning ikke fører til en jobb, og heller vil prøve å tjene litt penger på småjobber.

For å fornye oppholdstillatelse i Libanon må flyktingene fra Syria betale 200 dollar for familien, i tillegg til 100 for papirer. Svært få har råd til dette. Hvis de blir tatt av politiet uten fornyet oppholdstillatelse, sendes de tilbake til Syria. Svært mange flyktinger tyr til tigging eller salg av småting, noe som jeg kunne observere på gatene i Beirut og langs trafikårene. Dermed er antallet syrisk-palestinske flyktinger i Libanon redusert fra 97 000 til ca 45 000 ettersom mange enten er reist/sendt tilbake til Syria. Mange flykter også til Europa.

SHATILA – NOEN FORTELLINGER OM BARN OG UNGDOM

En tur i de trange mørke gatene i Shatila er som å gå i en labyrint. Svære bunter med ledninger henger rett over hodet, og man må passe godt på for å ikke komme bort i disse. Det er en del dødsfall hvert år på grunn ulykker med ledningene. Jeg fulgte en av sosialarbeiderne, Zohour, rundt i leirene på besøk til flere familier.

Abdullah er et av barna som er oppnevnt som eksempel for det «representative fadderskapet» som Fadderordningen støtter. Han bor sammen med foreldre og tre søsken i en toroms leilighet i sjettede etasje. Det er lekkasje gjennom taket om vinteren og maling og murpuss flasser av. Samtlige i familien

«Svært mange flyktinger tyr til tigging eller salg av småting»

har et eller flere helseproblemer. Abdullah har astma og epileptiske anfall, noe som krever ca. 45 dollar i måneden i medisiner, noe som kommer i tillegg til andre kostnader knyttet til medisiner for de andre familiemedlemmene. Mor har vaskejobb på en skole, på grunn av helseproblemer kan far jobbe lite.

Abdullah er en sky og beskjeden gutt. Han får oppfølging i støtteklasse på senteret og i tillegg privatundervisning av en lærer i arabisk og matematikk. Han synger i senterets kor og har begynt med opplæring i trommer. Alle søskene hans har støtte av og deltar i aktiviteter på BAS-senteret, bortsett fra en søster på 17 år som akkurat har forlovet seg og har sluttet på skolen. Broren hans, Ahmed 12 år er en kvikk gutt som spiller fiolin.

På senteret er det ikke stille på skolefrie dager. Senteret benytter de skolefrie dagene, fredager og søndager til å ha undervisning i musikkinstrumenter, i tillegg til blant annet danse- og sanggrupper. 22 barn deltar i musikkgrupper i Shatilla, som består av trommer, fiolin, gitar, fløyte og oud. De holder her på å øve for en konsert som de skal ha under et opphold på en sommerleir. Speidergruppa er også aktiv i Shatila. Jeg snakket med lederen, Samir, som tidligere har vært elev ved BAS-senteret og fått sin yrkesopplæring her som elektriker. Samir og Ali planlegger nå neste utflukt for speidergruppa og elevene til offent-

lige parker eller naturområde utenfor leiren. BAS er opptatt av å lære opp barn og ungdom til å ta ansvar og kunne være ledere, og de fleste aktivitetsgruppene har tidligere elever som ledere.

BESØK HOS SYRISK-PALESTINSK FAMILIE I SHATILA

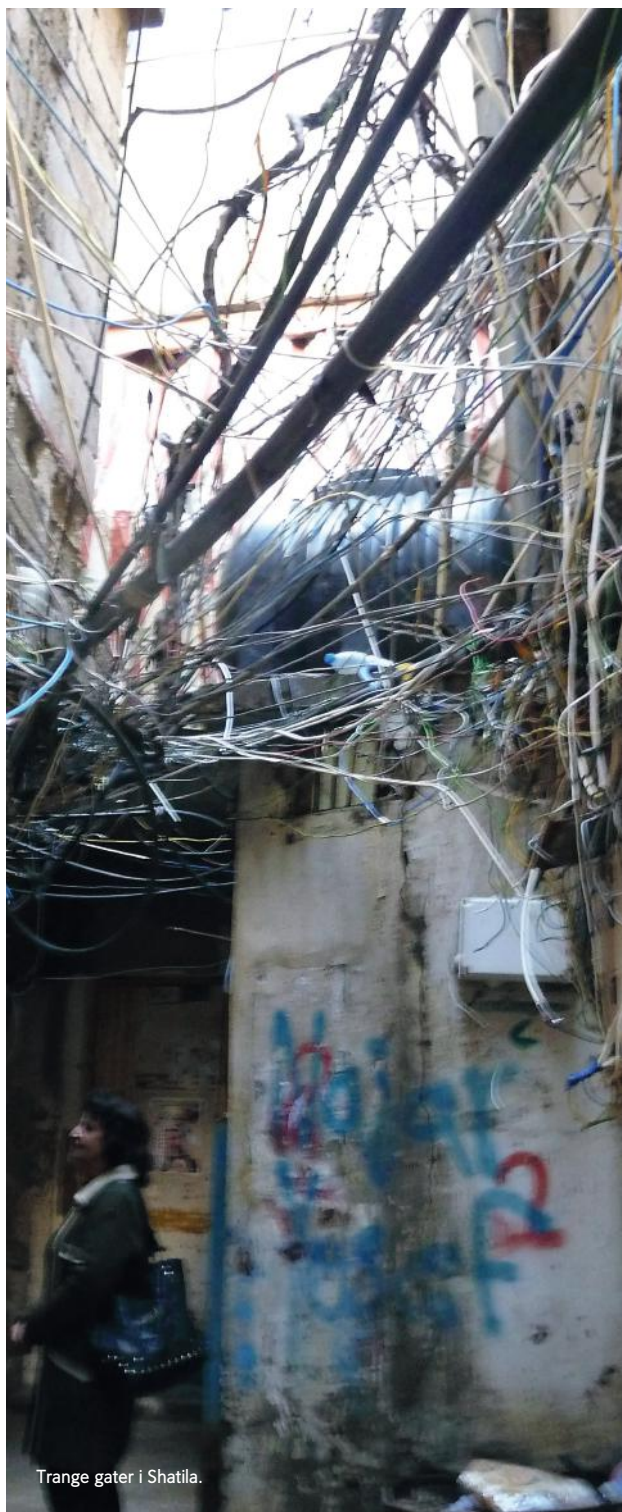
Familien vi besøker består av mor, far og fire barn. De bor på ett rom pluss et lite kjøkken inn fra en trang, mørk gate. Rommene er fuktige og mørke, og de betaler 200 dollar i husleie. De forteller at de kommer fra området rundt den palestinske flyktningleiren Yarmouk i Damaskus. Mor Intiham, som er 28 år gammel, var lærer i arabisk og familien hadde et godt liv i Damaskus før krigen. Mannen har klart å skaffe seg en liten jobb i Libanon. Deres store håp er å kunne flytte tilbake til Syria, og de har ingen planer om å prøve å komme seg til Europa. De to minste barna på bildet går i barnehage på BAS-senteret, den eldste på UNWRA-skole.

Barnehagebarna har mange aktiviteter inne på rom fordelt etter alder. Den eneste muligheten for lek i senteret er på taket i sjette etasje. Noen få lekeapparater gir en begrenset mulighet for lek. Derfor blir det en gang iblant arrangert turer til parker i nærområdene.

BURJ AL-SHEMALI: HELSEPROBLEMER PÅ GRUNN AV FUKTSKADER

Den palestinske flyktningleiren Burj Al-Shemali ligger i utkanten av byen Tyr i Sør-Libanon. Her er husene lavere og står ikke fullt så tett som i Shatila. Mange av husene er i dårlig forfatning og har blikktak som det lekker gjennom når det regner. UNWRA har lovet å gi pengestøtte for at de husene som er i dårligst forfatning skal bli restaurert. Foreløpig har innbyggerne i Burj Al-Shemali ikke nytt godt av det.

Samer Shehade på BAS-senteret kunne fortelle at senteret har stoppet yrkesopplæring på grunn av manglende økonomi. Tidligere hadde de seks måneder opplæring, hvilket ga ungdommen muligheter for jobb. Han fortalte en del om jobben til «Civil Defense group», som Fadderordningen støtter og som aktiviserer mange ungdommer. Gruppen samarbeider med leirens politiske komité for å planlegge oppgaver som kan komme hele samfunnet til gode. En stor del av arbeidet til gruppa er førstehjelp ved ulykker og hjelp

Trange gater i Shatila.

under brann.

Jeg fikk treffe to jenter som er med i «Civil Defense group». Det som er viktig for denne gruppa er ikke bare jobben de gjør, men at en del ungdommer får oppgaver som holder dem unna «bråk». Videre gir arbeidet selvtilitt og følelsen av å være nyttige for lokalsamfunnet.

Musikkgruppene i Burj Al-Shemali er også aktive og trener hver fredag og søndag. De opptre på ulike arrangementer i leirene i løpet av året. Jeg fikk være tilstede på øvelser i ulike instrumenter og øvelse i trommegruppa og sekkepipegruppa.

I denne leiren bor et av barna som fremdeles har en «individuell fadder» i Norge, Hasan. Sammen med sine fire søsken er han elev på BAS-senteret og med

i forskjellige aktiviteter. Hasan er mest interessert i å spille fotball, men har nå begynt i trommegruppa. Familien bor i et hus med tre rom. Når det regner lekker blikktaket på huset. De forteller at de håper på å få støtten som UNWRA gir for å restaurere huset slik at de slipper fuktigheten inne. Flere av barna har bronkittproblemer som legene mener kommer av fuktige og kalde hus.

Beit Atfal Assomoud takker alle sponsorene for støtten som gir mange barn mulighet til et bedre liv i de palestinske flyktingleirene. Hvis du vil bli sponsor, kan du gå inn på www.palestinakomiteen.no og søke etter Fadderordningen under Solidaritetsarbeid.

Hasan utenfor huset sitt i Burj Al-Shemali.

FYLKESREPRESENTANTER

Finmark	Synnøve Thomassen	stthomassen009@gmail.com	97604103
Oslo	Magnus Christoffersen	magnus.christoffersen@gmail.com	97790124
Buskerud	Karoline Stensdal	karolinestensdal@hotmail.com	97681926
Vara	Britt Bakke	kbritt@tjb.as	46909160
Hedmark	Kirsti Hougen	kdragst197@gmail.com	91140541
Vara	Eldbjørg Hagen	hagen.eldbjorg@gmail.com	92841740
Oppland	Liv Sørlien	liv.sorlien@bnet.no	90665349
Vara	Aksel Hagen	aksel.hagen@hil.no	91620253
Vestfold	Grete Thunold	grthun@online.no	90694868
Telemark	Gerd von der Lippe	gerd.v.d.lippe@hit.no	48036842
Vara	Ingrid Kvissel	kvissel@msn.com	97665383
Rogaland	Ingebretth Forus	ingebretth.forus@lyse.net	98296728
Vara	Ida Helle	ida_h_92@hotmail.com	
Vest-Agder	Aslak T Fjermedal	afjarm@gmail.com	91626126
Vara	Karen Snekvik	karengrimsmo@hotmail.com	94895535
Hordaland	Espen Nordheim	espen_sn_29@hotmail.com	47276779
Vara	Morten Hezlein-Lossius	heszlein@gmail.com	99150813
Møre og Romsdal	Sissel Mordal Hilde	smhilde@broadpark.no	99034166
Vara	Kjell Stephansen	kjell.stephansen@gmail.com	97741035
Trøndelag	Anna Mørseth	anna-mo@online.no	41559288
Vara 1	Daniel Krutå Enge	engedan@gmail.com	48154693
Vara 2	Vilde Aarehtun	vilde.aarehtun@gmail.com	99593340
Nordland 1	Jorunn Anda Aronsen	zorunn.anda@hotmail.com	91525882
Nordland 2	Egil Arnsby	egilarnsby@gmail.com	90243493
Vara	Svein Olsen	skola3004@hotmail.no	90630837
Troms	Knut Borud	knut@borud.no	41566418
Østfold	Kristin Rosenberg	kristin.rosenberg1@gmail.com	98410704
Vara	Inger Fjeldbraaten	imfjeld@icloud.com	93038639

ANDRE KONTAKTPERSONER

Boikottutvalget	Stephan Lyngved	boikott@palestinakomiteen.no	99503058
Faglig utvalg	Petter Thoresen	petter2resen@yahoo.no	97579177
Kunstnerutvalget	Kåthe Øien	katheart@katheart.com	90512105
Solidaritetsutvalget	Ada Castracane	ada@castra.biz	90647021
Sol.arb. Palestina	Arne Birger Heli	heper@onlnie.no	90063116
Sol.arb. Libanon	Elisabeth Sausjord	esausjord@gmail.com	90667062
Medlemsregister	Arne Apold	medlem@palestinakomiteen.no	99521565
Fadderprosjekt	Grete Thunold	grthun@online.no	90694868
Al Quds Reisebyrå	Marianne Voss	post@alquds.no	22110026

ARBEIDSUTVALGET I PALESTINAKOMITEEN

Leder	Kathrine Jensen	kathrine@palestinakomiteen.no	90743720
Organisasjonssekretær	Line Snekvik	line@palestinakomiteen.no	94243720
Økonomiansvarlig	Helga Hvidsten	helghvid@outlook.com	95775943
Styremedlem	Marie Borgen (permisjon)	borgen.marie@gmail.com	91639853
Styremedlem	Jonas Skullerud Iversen	jonas_ivers@yahoo.no	95824491
Styremedlem	Ada Castracane	ada@palestinakomiteen.no	90647021
Styremedlem	Øystein Grønning	oystein@migrant.no	92866921
Styremedlem	Baard Thorkildssen	baard@thorkildssen.com	91650010
Styremedlem	Andrea Tveikrem Strømskag	andrea.stromskag@gmail.com	95210910
Vara	Nikos Tavridis-Hansen	bdsnorge@gmail.com	97159363

OVERSIKT OVER LOKALLAG

Oslo/Akershus	Magnus Christoffersen	oslo@palestinakomiteen.no	97790124
Ringerike	Sverre Johnsrud	sjohnsru@online.no	90601189
Telemark	Aasta Kravik	aasta.kravik@gmail.com	41178405
Hedmark	Bernt Wold	hedmark@palestinakomiteen.no	99038790
Oppland	Øyvind Sagedal	oyvind.sagedal@kirkekontoret.no	95023848
Drammen	Arne Birger Heli	heper@online.no	90063115
Tønsberg/Horten/omegn	Øyvind Wistrøm	oyvind.wistrom@hbv.no	90990932
Larvik	Grete Thunold	grthun@online.no	90694868
Sandefjord	Mette Clifton	mettecli@online.no	41682994
Aust-Agder	Tore Wold	palestinaaustagder@gmail.com	90073473
Vest-Agder	Steinar R. Berge	srberge@online.no	48881433
Rogaland	Ingrid Baltzersen	ingridbaltzersen@gmail.com	98876578
Kvinnherad	Egil Vaage	egil.vaage@knett.no	93241857
Hordaland	Morten Heszlein-Lossius	bergen@palestinakomiteen.no	99150813
Trøndelag	Daniel Krutå Enge	trondheim@palestinakomiteen.no	48154693
Rana og omegn	Heidi Aronsen	hei.aron@yahoo.no	97179079
Narvik/Harstad	Jan Åge Riseth	narvikriseth@gmail.com	99298203
Bodø	Jorunn Anda Aronsen	jorunn.anda@hotmail.com	91525882
Tromsø	Knut Borud	knut@borud.no	41566418
Finnsnes	Tove Lie	tovekullerud@gmail.com	90732149
Sunnmøre	Kjell Stephansen	kjell.stephansen@gmail.com	97741035
Romsdal	Lars Oltedal	loltedal@online.no	90865484
Voss	Ruth Jørgensen	rutjoerg@online.no	98282995
Fredrikstad	Kristin Rosenberg	kristin.rosenberg1@gmail.com	98410704
Midt-Helgeland	Ulf Ulriksen	ulf.ulriksen@gmail.com	91350414
Haugaland og Stord	Raed Abdalsalam	raed-khaled@hotmail.com	96739022

IKKE BIDRA TIL ISRAELS OLJETYVERI

Selv om folkeretten klart slår fast at en okkupasjonsstat ikke har rett til å utnytte naturressurser i det okkuperte området, har Israel gjennomført leting etter olje på store deler av Vestbredden og Golanhøydene for å sikre seg energiressurser. For tiden er oljeleting og produksjon i gang i Rantisfeltet på Vestbredden og på de syriske Golanhøydene. Israel har full kontroll med energitilgangen til Vestbredden og Gazastripen og har nektet de palestinske myndighetene å produsere fra gassfelt utenfor Gazastripen.

For de palestinske myndighetene vil det være av stor betydning å selv ha kontroll med energitilgangen. I 2012 kom en anmodning fra de palestinske myndighetene til den norske regjeringen om hjelp til å bygge opp egen kompetanse for forvaltning av petroleumsressursene. Den norske regjeringen var negativ til å gi slik støtte.

Etter at operatørselskapet Noble Energy i 2012, etter oppdrag fra Israel, fant rike gassforekomster i Levantbassenget, kystområdet i Middelhavet utenfor Haifa, har israelske myndigheter lagt planer om omfattende gassproduksjon. Dette skal sikre landet store rikdommer og sikker tilgang på energi for generasjoner framover.

Til nå er bare en mindre del av gassforekomstene utnyttet. Det største gassfeltet, Leviatan, ligger i omstridt grenseområde til bl.a. Libanon og Kypros, og den libanesiske regjeringen har protestert mot de israelske planene. På grunn av uavklarte grenser til nabolandene, fallende gasspriser og svært høye produksjonskostnader, har de store internasjonale operatørselskapene ikke ønsket å delta i produksjon på Leviatan-feltet. Dette betyr at den israelske regjeringen har store problemer med å realisere «gasseventyret».

For å utvikle prosjektet uavhengig av utenlandske selskap, ønsker Israel nå å bygge opp sin egen

ekspertise på petroleumsområdet. Den norske regjeringen ønsker å bidra til dette med å stille norsk petroleumskompetanse til disposisjon for Israel. Dette har vært målet med olje- og energiminister Tord Liens Israel-besøk i september. Derfor ønsker regjeringen samarbeidsavtaler mellom israelske universitet og universitetet i Stavanger og NTNU.

Landsstyret i Palestinakomiteen krever at regjeringen respekterer folkeretten og ikke bidrar til å styrke en kolonialistisk okkupasjonsmakt på bekostning av palestinernes grunnleggende rettigheter. Man kan ikke si ja til den ene parten og nei til den andre og likevel påstå at man fører en balansert midtøstenpolitikk.

Vi oppfordrer norske universiteter, høyskoler og fagfolk til å ikke stille sin kompetanse til rådighet for en okkupasjonsmakt. Å styrke israelsk kompetanse innen olje og gassteknologi bidrar til at Israel mer effektivt kan fortsette å ta ut naturressurser fra okkuperte områder da det er med på å normalisere okkupasjonen og styrke den israelske militærmakten.

Uttalelse vedtatt på Palestinakomiteens Landsstyremøte 7.-8.oktober 2016

VI TRENGER DIN STØTTE

Kjære palestinavenn!

Palestinakomiteen i Norge er avhengig av bidrag fra støttespillere og medlemmer for å drive solidaritetsarbeid for det palestinske folk.

Siden 70-tallet har vi sendt solidaritetsarbeidere til Libanon og Palestina, og dette har hatt stor betydning for at solidariteten med palestinerne står sterkt i Norge.

Vi mener det er viktig at folk reiser for å møte menneskene som rammes av Israels okkupasjon og apartheid, og selv ser konsekvensene av dette.

Vil du være med å styrke arbeidet med å rette søkelys mot palestinerne situasjon? Da kan du gi et enkeltbidrag til konto 0532 55 41263 eller bli fast giver ved å tegne avtalegiro. Se nettsidene våre for mer informasjon.

Du kan også støtte oss via SMS (maksbeløp 500 kr). Da sender du en SMS til 2434 med følgende tekst: PALKOM G (beløp). Eksempel: PALKOM G 250

Har du spørsmål? Ring oss på 959 69 874.

Tusen takk for din støtte!

Palestinakomiteen i Norge
Frivillighetshuset, Kolstadgata 1,
0652 Oslo

B

